

DARBININKAS

LII NR. 5

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

PENKTADIENIS - FRIDAY, SAUSIS - JANUARY 20, 1967

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

10 CENTŲ

Lietuvos
nacionalinė
M. Mažvydo
biblioteka

RESPUBLIKONAI IR LBJ TILTAI —

Pirmos respublikonų "bombos" ir LBJ "tiltus", per kuriuos turi riedėti doleriai ir rubliai

Ko nori prezidentas LBJ? — Prie to klausimo grįžta Carl T. Rowan (WJT) sausio 16, kartodamas kongresmano Fordo pareiškimą, kad Vietname susiduria Amerika bei laisvasis pasaulis iš vienos pusės ir Sovietai bei komunistinis blokas iš antros. To susidūrimo, sako Rowan, LBJ kaip tik kuo labiausiai nori išvengti. Dėl to jis pasiuntė Thompsoną su užtikrinimu, kad jo, prezidento, sąjone — būti prezidentu, kuris sudarytų "taiką" su Sovietų Sąjunga. Kelias tam — kultūriniai, prekybiniai mainai tarp Amerikos ir Sovietų bei rytų Europos.

Prezidento norui tiko keturių kongresmanų kelionė ir kita uždangos puse. Du demokratai ir du respublikonai buvo nuvykę ištirti galimybių investuoti J.V. Importo-Eksporto banko pažadėtai 50 milijonų paskolai mašinų įrankiam gaminti. Keturi priėjo išvadą, kad tais pinigais paremtina Sovietų naujo automobilų fabriko statyba. Tai visai nesipriešinsia mašinų įrankių gaminiui planui. Tokią išvadą keturi kongresmanai surašė savo kelionės raporte. Bet dar nespėjo pasirašyti, kai respublikonų vadai pakėlė priešingą balsą, balsą prieš LBJ tiltus, prieš prekybos su Sovietais ir komunistiniais režimais lengvinimą.

Sen. Everett McKinley Dirksen, iš Illinois, ir kongresm. Melvin Laird, iš Wisconsin, peireitą savaitgalį televizijoje pradėjo "bombarduoti" prezidento LBJ "tiltus". Sausio 16 "bombardavimą" tęsė kongresman. Glen Lipscomb, iš Kalifornijos. Biznį dėl mašinų įrankių vadino "pavoju ga-

sityčiojimu iš Amerikos visuomenės". R. Evans ir R. Novak (WJT) sausio 18 informavo, kad "Kongresas, be abejonės, blokuos Eksporto-Importo paskolą mašinų įrankiam. Daugelis sutinka, sako korespondentai, kad prekybos kanalam pradaryti dabar nėra tinkamas momentas, kada rytų Europa remia komunistų agresiją Vietname". Tai vienos pusės nusistatymas.

Tie, kurie remia biznį, aiškina: jei mašinų įrankių biznis nebus daromas Amerikos, jį padarys vakarų Europa. Remiasi ir tikru ar tariamu CIA Agentūros pranešimu kongresnėi komisijai, kad naujas Sovietų fabrikas pagamins per metus 800,000 automobilių. Ties automobiliams reikią naujų padangų, gazolino stočių, ir tai nustums į šalį karinę pramonę... Tai antros pusės galvojimas. Katras katra gali nusverti? Minėti korespondentai tvirtina, kad respublikonų partijos vadovybė čia esanti kieta "kaip granitas".

Praktinė išvada politikai? Lig šiol Sovietai nenorėjo santykių su Amerika, kol ji nepasitraukė iš Vietnamo; dabar ir Vietnamo karui einant jau pagėdauja paskolų ir prekybos mainų. Jei respublikonai kietai laikysis prieš prekybą, kol rytų Europos komunistiniai režimai remia Vietnamo agresiją, tai Amerikos politiką gali perkelti į ofensyvos plotmę: Sovietus ir satelitus, norinčius gauti Amerikos dolerį, gundys į kompromisus dėl Vietnamo.

Respublikonų vadai Kongrese: Fordas ir Dirksenas

ISPANIJA—kodėl nėra lietuviško radijo?

Kai Ispanijos vyriausybė nutraukė lietuviškos valandėlės transliacijas, buvo teiraujama, kokia to priežastis ir kas mūsų daroma valandėlei atgauti. Pasiteiravimas buvo apėitas tytom. Dabar netiesiogiai kaip tenka patirti iš Chr. Sc. Monitor. Sausio 19 jis praneša, kad Franco siekia išplėsti diplomatinis santykius su rytų Europa. Sausio 6 pasirašyta sutartis su Rumunija atnaujinti diplomatinis santykius. Eilėje toliau Lenkija ir Vengrija.

Nors be diplomatinis santykių prekybos ryšiai jau keletas metų mezgami su Lenkija, Čekoslovakija ir kt. Ispanija pasiuntė misijas ir į Sovietus kultūrinių mainų bei ūkiniu santykiu reikalu. Ir čia laikraštis primena, kad prieš porą metų Ispanija nutraukė radijo laidas rumunų, rusų, bulgarų, taip pat lietuvių, latvių ir estų kalbom.

Dėl Podgorn, vizito Vatikane

Sovietų prezidento Podgorny nitzas Vatikane skatina žmones svarstyti: gerai tai ar ne? Vienas skaitytojas The Tablet laikraštyje priminė Hitlerio atsilankymą Romoje 1936. Tada, sako, popiežius Pijus XI pasirūpino nebūti Romoje. Jei dabar kitaip daroma, kodėl? Ir autorius pasako argumentus už ir prieš.

"Neabejotinai šio vizito dėmėjai turi geras intencijas — palengvinti bent kiek katalikų likimą rytų Europoje. Betgi jie galėtų prisiminti teologinį principą, kad moralinis blogis persveria bet kokį fizinį blogį".

Bažnyčios atsinaujinimas ir sprogdinimas iš vidaus

Pop. Paulius džiaugiasi reformų atneštu atsinaujinimu ir išpėja apie Bažnyčios bei tikėjimo sprogdinimą iš vidaus ir neteisingą Vatikanu nutarimų aiškinimą

Šalia Vietnamo, Kinijos, de Gaulle, Amerikos santykių su Maskva spaudos dėmesys labai kreipiamas į Bažnyčioje ar Bažnyčiose vykstančius reiškinis.

Popiežiaus Pauliaus veiksmai ir kalbos audiencijose vykdo ar plečia Vatikano II susirinkimo nutarimus. Jau šiais metais:

Sausio 1 pakeitė atlaidų suteikimo taisykles. Jose panaikino atlaidų kiekio matavimą dienom; panaikino atlaidų priklausymą nuo skaičiaus, kiek sykių bažnyčia aplankoma. Bet aiškiau išreiškė atlaidų tikrąją prasmę, seidamas atlaidų gavimą su asmens pasiryžimais, pastangom, nuosava tobulėjimo auka.

"Moderniojo gyvenimo" reikalui tenkinti Bažnyčios administracijom patelkti ne tik vyskopus, bet ir pasauliečius įsteigė pasauliečių apaštalavimo tarybą ir pontifikalinę Studijinę komisiją teisingumo ir taikos reikalui. Abiem šiom institucijom vadovauja kard. Maurice Roy (Quebec). Tačiau abiejų vadovaujamos organuosi yra paskirti ir pasauliečiai. Pasauliečių apaštalavimo taryboje vienas sekretoriaus pavaduotojas yra Miechyslaw de Habbucht, katalikų organizacijų konferencijos nuolatinis sekretorius, kitas pavaduotojas yra

Rosemary Goldie iš Australijos. Komisijoje taikos bei teisingumo reikalui yra paskirta eilė amerikiečių pasauliečių. Taigi atsakingas bažnytinės administracijos vietas atėjo pasauliečiai, atėjo moterys.

Savo kalbom audiencijose popiežius aiškina Vatikano susirinkimo nutarimus, išpėja dėl neteisingu aiškinimų. Jau šiemet išpėjo dėl liturginių dalykų — kad liturginiai eksperimentai neatitruktų nuo tradicijų; kad mišių auka nebūtų aukojama privačiuose namuose (kaip imta kai kur praktikuoti Olandijoje); kad liturgijoje nebūtų vartojama tokia muzika kaip džazas ar bitnikų choreografija. Išpėjo dėl dogminių dalykų — kad Bažnyčios autoritetas tebėra Romos vyskupas.

Sausio 14 buvo ypatingas išspėjimas — dėl "plintancio materializmo: ir "Dievo paneigimo", kuris gresia subversija Romos katalikų tikėjimui ir Bažnyčiai net iš vidaus... Tik iš kitų žodžių galima suprasti, kad materializmo ir Dievo paneigimo žodžiais popiežius išreiškė kai kurių Bažnyčios nariu etinį materializmą — materialinių gėrybių, patogaus, neįpareigojančio gyvenimo siekimą ir filosofinį materializmą — realia būtimi išpažinimą ir pripažinimą to, kas materialu.

Amerikoje stiprus ekumeninis sąjūdis — bendros teologinės diskusijos tarp katalikų, protestantų, žydų, bendros pamal-

Kard. Spellmanas kario uniforma Vietname

Piketai prieš Spellmaną, kai grįžo iš Vietnamo

SAJUNGOS SU SOVIETAIS—KLAIDA

The Tablet sausio 12 atsiliepė dėl klausimo, ar Vietnamo byloje Amerikos didžiausias priešas yra Kinija ar Rusija. Pasisakoma, kad Sovietai, ir rodo-

AR VALDZIA TURI REMTI PRIVATINES MOKYKLAS?

Catholic Digest organizavo Gallupo apklausinėjimą apie opinią dėl valdžios paramos privatinėm, bažnyčios laikomom mokyklom. Tokis apklausinėjimas buvo 1952 ir dabar 1966. Rezultatai:

Tarp protestantų opinija paliko beveik ta pati: po 56 proc. prieš paramą. Žydų pasipriešinimas paramai padidėjo iš 49 proc. iki 74. Katalikų pritariamas paramai nukrito iš 63 proc. iki 55 procentų.

Kongresm. Powell pagal Newsweek žinias teiravėsis, ar respublikonai priimtų jį į savo partiją. Fordas atsakė "griežtai ne".

P. Vietnamo min. pirm. Ky lankosi Australijoje — oficialiai padėkoti už pagalbą.

Senate sausio 18 liberalai pralaimėjo balsavimus, siekdami panaikinti filibusterį.

Etiopijos imperatorius vasario 14-15 lankysis Washingtone.

Skraidančių lėkštė sausio 9 du jaunuoliai nufotografavo, nusileidusią iki Michigano ežero paviršiaus. Oficialus aiškinimas, kad tos lėkštės tai regėjimo apsigavimas, kad susitelkusių dujų kamuolys, daros vis mažiau patikimas.

Amerikos tvirtovei — 50 metų

J. Edgar Hoover š.m. liepos mėn. bus išbuves F.B.I. direktorium 50 metų. Jis buvo 22 metų, kai ėmėsi to darbo. Dabar J. Edgar Hoover ir jo įstai yra Amerikos tvirtybės ir vidaus saugumo simbolis.

Pereitais metais jo biuras susėkė 15,000 bėglių, surado 22,000 pavogtų automobilių. Ypačiai jis nemėgstamas komunistų, kurių partijoje jo agentai yra insfiltravę. Turi žinias ir apie pernykštį komunistų suvažiavimą New Yorke. Pagal FBI žinias tame suvažiavime Amerikos komunistai nutarę reikštis kaip kovotojai už "pilietines teises", už Vietnamo taiką; infiltruoti unijose ir ypačiai jaunime. Jaunimui surengė "forumą" Wingdale, N. Y. Pagal suvažiavimo nusistatymą rūpintis, kad partijos kandidatai būtų išrinkti viešiosiom pareigom, Dorothy Haaley Los Angeles surinko 86,000. Ji nebuvo išrinkta, tačiau balsų skaičius buvęs didesnis nei bet kada per 16 metų. Amerikos komunistai laikosi Maskvos linijos, ne Kinijos.

J. Edgar Hoover

Anglija nori būti Europoje

Anglijos min. pirm. Wilsonas ir u.r. ministeris Brownas sausio 17 baigė dviejų dienų konferenciją su Italijos vyriausybe. Italijos min. pirm. Moro pasisakė už Anglijos dalyvavimą Europos ūkinėje bendruomenėje. Tas klausimas iškilis Paryžiuje, kur Wilsonas lankysis šį mėn. ir kur didžiausia kliūtis

lig šiol buvo de Gaulle nepalankumas. Spaudos konferencijoje Wilsonas pasisakė prieš Amerikos "dominavimą" Europos pramonėje ir technologijoje. Gal tai būta noro iš anksto sudaryti gerą išpūdį Paryžiu.

Negrų vadai sausio 25 turės Washingtono konferenciją dėl kongresmano Powell. Jo pašalinimą iš švietimo bei darbo komisijos pirmininkų, dabar balso atėmimą, iki komisija reikalą ištirs, negrai laiko rasine diskriminacija ir žada persvarstyti negrų santykius su baltaisiais.

New Yorke socialiniai darbuotojai sausio 18 streiką baigė. Pagal susitarimą pradedantys turėtų gauti metam 6,100, po metų 6,800.

"MINUTEMEN" NUBAUSTI

Organizacijos, vadinamos Minutemen, vadas R. Bolivar De Pugh sausio 17 nuteistas 4 metus kalėti, lygtinai nuo bausmės atleistas. Jo padėjėjai nubausti lygtinai 3 metais. Minutemen treniravosi kariniais ginklais tam atvejui, jei komunistai mėgintų įvykdyti Amerikoje perversmą. Jie rasti kalti, kad vartojo ginklus, kuriem neturėjo leidimo.

Tegul jie mato Lietuvą kitomis akimis

INDRĖ DAMUSYTĖ, studentė, aktyvi jaunimo veikloje, Detroitas, Mich.

Lietuvos valstybės atstatymo 50 metų sukakčiai (II)

1. Kokiais žygiais sustiprintume diplomatinę kovą dėl laisvės, padėtume tėvynėje likusiam tautos kamienui išsilaikyti, išsilaikyti savyje laisvės ilgesį ir pasitikėjimą?

A. Dabar, po visų kongresų, žygių, ir suvažiavimų reikia mums susitelkti, ir pagalvoti kas toliau... Gavome dvasinį įkvėpimą, užmezgėm ryšius tarpusavy Lietuvos išlaisvinimo reikalams. Laikas dabar peržengti į kitą plotmę... būtent, taiklia veikla. Yra keli būdai tam. Pirmai, PLJK komitetai, kartu su L.S.S. parama, suruošė rytuose seriją studijų dienų jaunimo metų reikalais. Kodėl nepanaudoti tą pačią formą Lietuvos išlaisvinimo naudai? Vertėtų turėti konferencijas, kuriose dalyvautų tie asmenys, kurie nori aktyviai kovoti už Lietuvą. Per šias konferencijas dalyviai išmokytų efektingiausias būdus priėti prie valdžios stalo ir pristatyti savo reikalą.

Kitas būdas, brangesnis, žinoma, būtų įsigyti "lobbyist" kurio vienintelis tikslas būtų triukšmą kelti Washingtono dėl Lietuvos ir rytų Europos laisvės. Tam įvykdyti reikia daug darbo ir pinigų... bet vertas bandymas.

B. Pavergtoji Lietuva laukė Vakarų dešimt metų ir nesulaukė... Dabar ji laukia mūsų balso ir jėgų... Geriausias būdas pasiekti mūsų brolius yra per radijo bangas. Reikia įsigyti savo programą ir per ją duoti vilties ir žinių Lietuvai.

C. Yra sakoma, kad reikia savo priešą pažinti... Jei mes tikrai suprasime, ką komunizmas padaro asmenybei, ką jis kultūrai padaro, tai tada mes kovosime už žmogaus laisvę, ne tik Lietuvoje bet ir visame pasaulyje.

2. Kokiais žygiais sustiprintume čia esančių lietuvių, ypač jaunimo, tautinę savigarbą, kultūrinį aktyvumą, ryšio su praeitimi pajautimą, valstybinės idėjos samonę?

A. Pirmiausia sustokime prie liuanistinių mokyklų. Mano nuomone, nuo penkto skyriaus reikia mokiniams duoti daugiau nei gramatinę ir istoriją. Papasakokime jiems apie lietuvių kalbos senumą, įtraukiant ir sanskritą ir graikų kalbą. Parodykime Čiurlonio paveikslus ir pasakykime, ką meno kritikai apie jį rašo. Padainuokime senas lietuviškas dainas, kurias mažai kas girdi ir papaišinkime, kodėl į jas mokslo žmonės kreipia dėmesio. Vienu žodžiu, duokime jiems ne tik Lietuvą, bet ir pasaulį... lai jie mato Lietuvą kitomis akimis. Taip galime išauklėti tautinę savigarbą ir praetities pajautimą.

B. Jaunimo tarpe yra daug nedrausių menininkų, poetų, ir rašytojų. Duokime jiems drašos ir paramos... suraskime juos.

Ruoškime daugiau koncertų ir parodų, panaudojant jaunus talentus.

C. Įtraukime visus į veiklą. Duokime jiems motyvą būti lietuviams.

D. Vertėtų Fordhamo liuanistinius vasaros kursus daugiau išreklamuoti, duodant praktiškos informacijos apie mokesčius, pragyvenimą, ir kreditus...

3. Kokiais žygiais laimėtume gyvenamo krašto nelietuviškai kalbančių asmenų ar institucijų dėmesį bei paramą Lietuvos aišvės idealui?

A. Stiprinkime Lietuvus. Savo valstybei Lietuvos ūkininkai mokėdavo mokesčius pagal turimos žemės kiekį ir rūšį. Žemės mokesčių būdavo surenkama apie 18 mil. litų per metus. Dabar, kai visą žemę sveti-

biliaus, reikia supažindinti kitataučius su nelaisve rytų Europoje, nes yra nemažai tų, kurie niekad nesudūrė su nelaisve.

GINTARĖ IVASKIENĖ, aktyvi jaunimo spaudos bendradarbė, Straiford, Conn.

Tiesiog neatleistina, kad iki šiol dar nesame sudarę jokie centrinio komiteto, kuris rūpintųsi nepriklausomybės atstatymo jubiliejumi. Gi belikę maždaug tik metai! Ar besuspėsime atitinkamai pasiruošti?

Kadangi visos trys Baltijos valstybės švęs 50-dešimtmetį, reikėtų daugelį sukakties punktų ruošti drauge su latviais ir estais.

Diplomatinėi arenai neturiu jokių konkrečių pasiūlymų. Šalia įprastinių žygių, reikėtų sustiprinti akciją Jungtinėse Tautose. Gi jose kada nors atsidurs mūsų klausimas. Tad ju-

biliejaus proga derėtų, kad Baltijos tautų diplomatai surošytų J. T. atstovams priėmimą, sujungiant jį su aukšto meninio lygio baltiečių koncertu.

Sie pasiūlymai lies daugiau viešojo dėmesio atkreipimą į Baltijos tautas.

Kaip pirmą konkretų žingsnį siūlyčiau sukviesti visus baltiečius "public relations" profesionalus pasitarimui. Jie nurodys, kuriais būdais pasiekiami mums norimų rezultatų amerikiečių vadų ir visuomenės tarpe. Gal net iš karto reikėtų prisamdyti patarėju kurį amerikietį, tos srities ekspertą. Tai nesukomercintų mūsų pastangų. Anaipol — padėtų mums parėgėti tuos kelius ir takelius, kurių lig šiol nežinojome.

Toliau — reikėtų kreiptis į mum žinomus (iš lapkr. 13 žygio) palankius sindikuotus žurnalistus, kad paminėtų Baltijos tautų sukaktis ir bendrai — keltų nepriklausomybės mintį.

Taip pat ir į radijo komentatorius, (pav. WWOR Barry Farber, kuris progai pasitaikius, paminė Baltijos tautas.) Komentatorių būtų galima paprašyti, kad per 1968 metus savo programose bent keletą kartų paminėtų Baltijos tautų klausimais. Čia labai pasitarnautų, kuris nurodytų medžiagą.

Kreipis į Sv. Tėvą, kad visame pasaulyje paskelbtų kurią nors 1968 m. dieną maldos dieną už persekiojamus baltiečius.

Baltiečiai studentai lankomuose un-tuose surengtų kuo rimtesnius nepriklausomybės atgavimo paminėjimus. Tam tikslui turėtų būti paruoštos kilnojamosios informacinės parodėlės.

Paruoti atitinkamus plakatus, kurie per reklamavimo firmą pasklistų viešose vietose — pav. stotyse, autobusuose, traukiniuose.

Sios didžios sukakties proga tikty ir kuris nors kiek sensacingesnis tarptautinis įvykis. Pav. — kiek modifikuojant originalų latvio dr. Paeglės planą — keletai dienų ar savaitėi išnuomoti laivą su radio siųstuvu. Joo iplaukus į tarptautinius Baltijos vandenis, duoti sukaktuves transliacijas Estijon, Latvijon, Lietuvon. Toji, nors trumpalaikė, fizinė laisvųjų brolių artuma, labai sustiprintų pavergtųjų viltį. (Nežinau, ar tokį dalyką reikėtų viešai skelbti. Tačiau — iš kitos pusės žiūrint, gal kaip tik reikėtų viso pasaulio spaudoje išreklamuoti, kad sovietai varžytųsi intis represijų ar smurto.) Gal laivas galėtų gauti privačių europiečių jachtų palaydą?

Vienas iš ryškiausių būdų jaunimo tautinei savigarbai sustiprinti ir būtų kurio nors kiek sensacingesnio žygio pasisekimas ir jo atgarsiai. Ryšio su tėvyne pajutimas sustiprėtų, pradėjus plačią korespondenciją su krašto jaunuoliais.

dirbo kas ketvirtas suaugęs gyventojas, — sakė ekonominių mokslų daktaras K. Meškauskas, deputatas respublikiniame soviete, Vilniuje. Dabar, esą, reikia didinti dirbančiųjų darbo našumą.

Išvertus vėl iš valdinio žargonio į paprastą kalbą, tai reiškia, kad 1960 metais 25 proc. darbingų Lietuvos gyventojų buvo bedarbiai, neturėjo apmokamo darbo ir vertėsi maždaug namų ruošos darbais. Dabar bedarbių skaičius esąs sumažėjęs, tačiau neišnykęs. Bet socialistinis liaudies ūkis nesirengia jiems parūpinti darbo: planotojai mano išsiversti su tais pačiais darbininkais, reikalavdami didesnio darbo našumo. Tiesa, laikraščiuose yra eilė skelbimų, ieškančių statybos darbininkų specialistų. Nenuostabu, nes keli šimtai tokių specialistų iš Lietuvos atstatinėja Taškentą.

NELAIMĖS

Gruodžio 20 Tiesa paskutinio puslapio "užkulnyje" idėjo tokią žinią: "Skaudi nelaimė. Gruodžio 18 dieną 13 v. 30 minučių Telšių ATK priklausančio autobuso KAG-3 Nr. 76-82 LIK, kurį vairavo antros klasės šoferis Algis Miknevičius, važiuavo maršrutu Telšiai-kolkūkis "Vienybė" (Medingėnų-Zalėpūgų apyl. E.) Autobusas įvažiavo į griovį, apvirto ir užsidėgė. Gaisro metu žuvo 19 keleivių, 6 sužeisti, įvykis tiriamas".

Daugiau kaip 20 metų Lietuvoj nematytas atsitikimas, kad žinia apie tokios rūšies nelaimę pasirodytų laikrašty ne po keleto mėnesių (jei iš viso pasirodo), o maždaug po pusantros paros, nors ir nukišai į pačią nematomiausią vietą.

Ir savo turiniu ši "Tiesos informacija" (taip pranešimas pasirašytas) yra būdingas liudijimas: pateikia šoferio vardą pavardę ir laipsnį, autobuso markę ir net numerį, bet nė vieno žodžio, kas tie žuvę bei sužeisti žmonės: tik skaičiai — 19 ir 6...

Prieš 1966 Kalėdas Kanados miškuose buvo nukirsta 16 milijonų eglių. Pusė jų eksportuota į Karibų jūros salas, Meksiką, Pietinę Ameriką ir Pietų Vietnamą. Egletes Vietnam kariaujantiem amerikiečiam užsakė JAV karo laivynas. New Yorko Rockefellerio centre buvo pastatyta 65 pėdų aukščio kanadiška eglė, atgabenta iš Petawawa miškų. Jos pagrindinis uždavinys — pasaulinės parodos Montrealyje reklamą. Kalėdinių eglių rinkoje didelę paklausą turėjo škotiska pušaitė, nes jos spygliai ilgiau ant šakų išsilaiko.

Romas Kezys veiksnių konferencijoje New Yorke skaito pranešimą apie informaciją svetimiems. Iš k. į d.: V. Sidziuskas, V. Stašinskas, S. Barzdukas, J. Audėnas, R. Kezys. Nuotr. P. Ažuolo

J. PALECKIS LIKO ANT DVIEJŲ KĖDŽIŲ

LITUVOJE

J. Paleckis liko ir toliau sėdėti ant dviejų kėdžių, vienos Maskvoj, kitos Vilniuj. Respublikinis sovietas susirinko Vilniuj penktadienį prieš Naujus Metus, pasėdėjo tik tą vieną dieną, pakilnojo pagal reikalą rankas, vienu pakėlimu išrinko visą aukščiausį teismą (33 teisėjus ir 744 tarėjus!), o apie Paleckio "kitą darbą" niekas nė neužsiminė. Netrukus iš spaustuvų išėjo šeštadienio ryto laikraščiai su visais naujais nutarimais ir įsakais, pasirašytais Paleckio. Iš to supranta ma, kad deputatam dar rankas tebekilnojęm, jų "nutarimai" ir prakalbėjęs jau turėjo būti spaustuvės mašinosė. (Elta)

KIEK PAIMS MASKVAI, KIEK PALIKS LIETUVAI

Bolševikinės imperijos išdas numato šiomet surinkti Lietuvoj 608 mil. rublių apyvartos mokesčių. Beveik 85 tos sumos nuosimčiai "gražinami", tai yra, įrašomi į Lietuvai nustatyto biudžeto pajamas. Imperijinis išdas, kitiems reikalams, iš Lietuvos surinktų apyvartos mokesčių pasiliks apie 120 milijonų rublių, tai yra, maždaug tiek, kiek litų Lietuvos gyventojai iš viso netiesioginių mokesčių sumokėdavo savos valstybės išdan. (Elta)

KIEK SUMOKA SKLYPININKAI

Savo valstybei Lietuvos ūkininkai mokėdavo mokesčius pagal turimos žemės kiekį ir rūšį. Žemės mokesčių būdavo surenkama apie 18 mil. litų per metus.

Dabar, kai visą žemę sveti-

ma vaistybė pasisavino, nėra jai pagrindo rinkti žemės mokesčius iš žmonių, kurie tos žemės nebeturi. Tačiau renka, truputį kitaip tuos mokesčius pavadinusi. Renka dviem vardais. Iš kolchozų žemės mokesčių renka, kaip pajamų mokesčių. Iš sklypininkų — mokesčių už naudojimąsi valstybės duota žeme (iš jų pačių atimtos žemės trupiniai).

Iš kolchozų šiomet paskirta surinkti 13 mil. rublių. Iš sklypininkų, kurie naudoja mažiau kaip 5 proc. visos dirbamos žemės, surinks apie 7 mil. rublių. Taip bolševikinė valdžia, net ir pasisavinusi žemę, moka išspausinti iš jos mokesčių ne mažiau, kaip iš ūkininkų nuosavybė buvusios žemės. Skirtumas tik toks, kad Lietuvos valstybė iš mažžemių sklypi-

ninkų žemės mokesčio visiškai neimdavo, o dabar visiškai smulkūs sklypininkai sumoka daugiau kaip trečdalį visų surinkamų žemės mokesčių. (Elta)

KIEK REIKIA PRISTATYTI VALDŽIAI

Lietuvos žemės ūkiui Maskvos valdžia yra nustačiusi tokius uždavinius: kasmet patiekti į valdinius supirkimo punktus 75,000 tonų grūdų, 125, tonų bulvių, 520,000 tonų cukrinių runkelių, 12,000 tonų linų pluošto, 240,000 tonų mėsos, 950,000 tonų pieno.

Nėra viešų duomenų, kokią dalį tų žemės ūkio gaminių valdžia parduoda Lietuvoje (miesčių gyventojams) ir kokią dalį "eksportuoja". (Elta)

DARBO NORMA IR BEDARBIAI

Dar 1960 metais namų ir asmeniniame pagalbiniame ūkyje

Amerikos Balso lietuvių skyriaus vedėjų P. Jurgėlai įteikiama iškilmių pokštelė už atliktus darbus šiluvos kopyčios deikacijos metu. Iš k. į d.: A. Vasaitis, P. Jurgėla, B. Darlyte. Nuotr. Baltimorės radio valandėlės

Dabar jūs galite aplankyti savo artimuosius Lietuvoje —

Mūsų įstaiga taip pat sutvarko pramogines ir biznio keliones į visus Sovietų Sąjungos valdomus kraštus. Mes parūpiname vizas, sutvarkome rezervacijas ir kt. Smulkesnias informacijas rašykite — skambinkit daugiausia patyrusiam Keliuonių biurui į Rytų Europą

COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.

45 W. 45 Street, New York 36, N.Y. • Tel. Circle 5-7711

Cosmos Parcels Express Corp.

Patį žinomiausią ir patikimiausią firmą Amerikoje, turintį daugelio metų patyrimą siūnciant

DOVANAS SIUNTINIUS Į USSR.

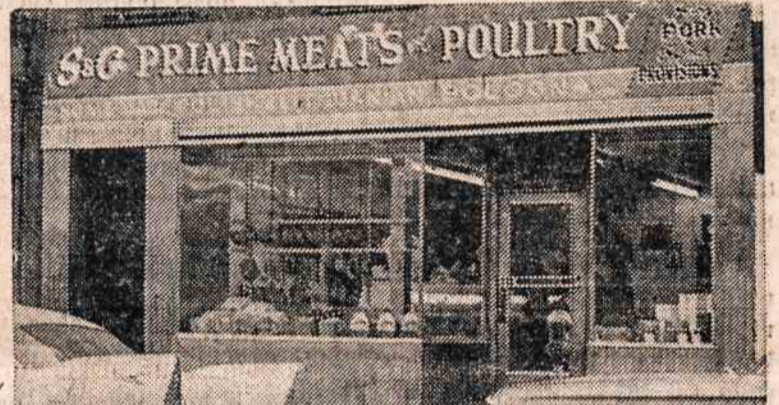
Gavėjas nieko nemoka. Tūkstai klįjėtų patenkinti. Garantuotas skubus ir tikslus pristatymas. Visi siuntiniai apdrausti. Visuose mūsų skyriuose yra gausus aukštos rūšies prekių pasirinkimas prienamom kainom. Informacijų ir nemokamų katalogų gausite iš visų mūsų skyrių.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

- Boston 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue ..... LI 2-1767
- SO. BOSTON 27, Mass. 327 West Broadway ..... AN 8-0061
- BROOKLYN 11, N.Y. — 370 Union Avenue ..... EV 4-4952
- BROOKLYN 7, N.Y. — 600 Sutter Avenue ..... DI 5-8808
- BUFFALO 6, N.Y. — 332 Fillmore Avenue ..... TL 6-2674
- CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue ..... BR 8-6966
- CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halstead Street ..... WA 5-2737
- CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road ..... TO 1-1068
- DETROIT, Mich. — 730 Michigan Avenue V1 1-5355
- GRAND RAPIDS, Mich. — 636-38 Bridge St., N.W. .... GL 8-2256
- HARTFORD 14, Conn. — 200 Franklin Av., tel. 233-8030, 246-0215
- HAMTRANCEK, Mich. — 11333 Jos. Campau ..... TO 7-1575
- IRVINGTON 11, N.J. — 762 Springfield Ave. .... ES 2-4685
- LAKEWOOD, N.J. — 126 - 4th Street ..... FO 3-8569
- LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd. ... AN 4-2994
- NEWARK 3, N.J. — 428 Springfield Avenue ..... BI 3-1797
- NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave. .... LO 2-1446
- NEW YORK, N.Y. 10011 — 108 West 14th Street ..... CH 3-3005
- NEW YORK 3, N.Y. — 39 - 2nd Avenue ..... AL 4-5456
- PASSAIC, N.J. — 176 Market Street ..... GR 2-6387
- PATERSON 1, N.J. — 99 Main Street ..... MU 4-4619
- PHILADELPHIA, Pa. 19122 — 1214 N. 5th St., ... PO 3-4818
- PITTSBURGH 3, Pa. — 1307 E. Carson Street ..... HU 1-2750
- SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street ..... FI 6-1571
- WATERBURY, Conn. — 905 Bank St. .... PL 6-6766
- WORCESTER, Mass. — 169 Millbury Street ..... SW 8-2868
- YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue ..... RI 3-0440

S & G MEAT MARKET

ANTANAS VAITKUS, vedėjas

84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N.Y. .... Tel. VI 9-5077

340 Grand Street, Brooklyn 11, N.Y. .... Tel. STagg 2-4329

Papildintomis kainomis priimame užsakymus VESTUVIAMS ir POBŪVIAMS. Pristatome | namus lietuviškus skilandžius ir sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-Made Bologna

Siųskite į Lietuvą ir SSSR

DOVANŲ SIUNTINIUS

— gerą atraižą medžiagos paltui, kostiumui ar suknelei. Pasirūpinkite medžiagos išsiuntimu tuojau! Išpardavimas nepaprastai žemom urmo kainom atraižų vilnonės medžiagos — importuotos ir vietinės — trijose krautuvėse:

S. BECKENSTEIN, Inc.

118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525

Cor. DELANCEY, N. Y. C. Krautuvės atviro kasdien ir sekmadieniais, išskyrus šeštadienius, nuo 9 ryto iki 6:30 vak. S. Beckensteino krautuvės kalbama rusiskai, lenkiskai, ukrainiskai. Vaziuoti BMT išilpan Essex Street, keltis elevatorium į viršų, arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey St. Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas!

WEISS & KATZ, INC.

187 ORCHARD ST., N. Y. C. Tel. GR 7-1130

DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA

— DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ —

- Vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt.
- Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės
- Specialiai žemos kainos siūnciant audinius į užsienį
- Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klientams. Prašome užėti ir pasižiūrėti.

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS IMPORTUOTOS IR VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovmos užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausias rūšies pigiausias kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Užleikite ir įsitikinsite!

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

Tel. AL 4-8319 • 200 Orchard St., New York, N.Y. 10002

REPUBLIC Liquor Store, Inc.

322 Union Avenue, Brooklyn 11, N.Y.

Telefonas EV 7-2089

JUOZAS BRUZINSKAS, vedėjas Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinių, konjaku, midų šventėms bei kitokioms progoms

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923
THE WORKER (Third Copyright) by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų.

1951 sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August
when published weekly.

Prečiurnis kaina \$7.00 — Subscription per year \$7.00

Laisraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.

Straipsniai ir korespondencijos redakcija taisy savo nuožūrą. Nenaudoti straipsniai saugomi ir gražiems autoriams prašant. Favarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Vienybės savaitė

Katalikų Bažnyčioje per eilę metų sausio 18-25 savaitė buvo skirta melstis už Kristaus pasekėjų vienybę. Ši savaitė buvo pažįstama Vienybės oktavo vardu. Paskutiniu laiku ji vadinama maldos už krikščionišką vienybę savaitė.

Konferencija, kurioje 1920 Ženevoje dalyvavo protestantų ir ortodoksų bendruomenių atstovai, nutarė įvesti maldų už vienybę savaitę Sekminių laikotarpyje. 1941 tokia pati konferencija, kartu su Pasaulio Bažnyčių Sąjunga, nutarė ją perkelti į sausio mėnesį, kad sutaptų su Romos katalikų vienybės oktava.

Katalikų Bažnyčioje vienybės oktavo tradicija buvo pradėta 1908. Katalikai sausio mėnesio oktavoje meldavosi už kitus krikščionis, bet ne kartu su kitais krikščionimis. Vienybė, kaip ir kiekvienos idealas, siektinas, nors visiškai ir nepasiekiamas. Bet galima į jį daugiau ar mažiau priartėti. Po Vatikano antrame susirinkime išleisto dekreto apie ekumenizmą pastangos artėti prie vienybės sustiprintos. Sustiprintos pastangos: "Kad visi būtų viena..."

Tarp pereinčių ir šių metų vienybės maldos savaitę pastebima eilė naujų mėginimų.

1966 sausio mėnesį, maldų už vienybę savaitėje, Baltimorės kardinolas Sheahan ir vyskupas T.A. Murphy dalyvavo bendroje ekumeninėse apeigose su protestantais. Popiežius Paulius VI, pernai, taip pat sausio mėnesyje, įsteigė nuolatinį Krikščionių vienybės sekretoriatą.

Tarp svarbiųjų pereinčių metų ekumeninio sąjūdžio įvykių laikytinas ir Canterbury arkivyskupo Arthur Michael Ramsey, įtakingo anglikonų Bažnyčios šulo, vizitas pas popiežių Paulių VI kovo 23-24. Tolygus visi-

tas buvo pirmas 400 metų istorijoje.

Popiežius Paulius ir arkivyskupas Ramsey Sikstinos koplyčioje, Michaelangelo "Paskutinio teismo" akivaizdoje, pasibučiavo ir nutarė siekti abiejų Bažnyčių bendradarbiavimo vienybės kryptimi. New York Times, 1966 kovo 27 vedamajį pavadinęs "Ecclesiastical Embrace", komentaruose priminė ir šv. Pranciškaus žodžius: — "Viešpatie, padaryk mane savo taikos įrankiu. Kur neapykanta — leisk skleisti meilę; kur skriauda — atleidimą; kur abejonė — tikėjimą; kur tamsybė — šviesa; kur liūdesys — džiaugsmą."

Šių metų sausio mėn. maldų savaitės proga už vienybę ypač ryškiai pasisakė New Yorko ir Baltimorės katalikų vyskupai. Abiejose arkivyskupijose ganytojai kreipėsi į tikinčiuosius, prašydami ne tik melstis už tikėjimo vienybę, bet taip pat jungtis į bendrą maldą su kaimyninėmis kito tikėjimo bendruomenėmis. New Yorko kodjutorius arkivysk. J. Maguire ir Baltimorės kardinolas Sheahan ragino suorganizuoti bent dvi bendras pamaldas: vienas — katalikų parapijoje, kitas — kaimyninėje protestantų bažnyčioje.

Pittsburgh vyskupas John J. Wright šalia tradicinių vienybės savaitės intencijų, prijungė ir naują. Būtent, kad būtų meldžiamasi už aiškia, nuosirdžią ir tikrą vienybę pačioje katalikų Bažnyčioje. Akivaizdoje įtampos ir skirtumų viduje, vysk. Wright ragino melstis, kad visi pajęgtų išsilaikyti solidarais Petro laivo bendrakeleiviais — ar jie būtų įgulos nariai ar tik eiliniai keleiviai. Meilė juk prasideda namie. Vargiai bus įmanoma sugyvenama vienybė su kitaip tikinčiais, jei savo tarpe aštrūs skirtumai kels nesantaiką.

Dabar reikėtų pasvarstyti mokytojo ir mokinio santykius ir darbo sąlygas pačioje mokykloje.

Kada čia šeštadienė mokyklą pradėjome, buvo visai kitokios darbo sąlygos, negu dabar, nes visai kitokie buvo mokiniai. Didelė jų dalis buvo linkusi lietuviškas vargo mokyklas Vokietijoje. Kai kurie mokiniai buvo gimę Lietuvoje ir net atsiminė Lietuvą. Dabartinė gi mokinių generacija yra jau gimusi čia, Lietuvos nėra visai mačiusi. Ją pažįsta tik iš tėvų pasakojimų, jei jie dar ką nors papasakoja. Visi jie lanko amerikoniškas mokyklas ir visų pirmoji ir pagrindinė kalba, t.y. daugiausiai vartojama, yra anglų kalba.

Mokytojai tada buvo išėję mokslus Lietuvoje, daugumas net mokytojavę savoje tėvynėje. Kiti, kad ir kitų profesijų žmonės, bet su Lietuvoje eitu mokslu talkininkavo šeštadieninė mokykloje. Šiandien turime mokytojų eilėse jau ir jaunosios kartos mokytojų, iš eilių tu, kurie čia yra išėję šeštadieninę mokyklą. Jie dažniausiai nėra nei pedagoginiu mokslu, nėra studijavę lietuvių kalbos jokio kolegijoj ar universitetė. Tai ir mokytoju ir mokiniu sudėtis dabar yra labai žymiai pasikeitusi.

Kadangi čia matau nemažą procentą tokių jaunų mokytojų, nenorėčiau, kad būčiau jų blogai suprastas. Jokių būdu nenoriu tuomi pasakyti, kad jaunieji mokytojai yra blogesni už vyresnius. Priešingai, jie gali kai kuriais atvejais būti net geresni. Ir štai, dėl ko: mes senesniosios kartos mokytojai, dažnai nepažįstame amerikoniškos mokyklos, nors mūsų pačių vaikai ją lanko. Nepažįstame dėl to, kad daugelis mūsų — nelanko tėvų susirinkimų, varždamiesi, kad dar nemoka gerai angliškai išsireikšti ir negali dalyvauti pokalbiuose ar diskusijose, nenorėdami, kad neužkrautų kokių pareigų, kaip platinti kokius bilietus, pardavinėti pyragus ir kitką.

Jaunieji mokytojai, kurie jau čia yra ėję mokslus, pradėdant pradžios mokyklą ir baigiant universitetu, yra visai kitokioje padėtyje. Senieji yra geriau pasiruošę profesiniam atžvilgiu, bet mažai pažįsta amerikonišką mokyklą. Jos mokini, su kuriu jie kiekviena šeštadienį turi reikalą. Jaunieji mokytojai nėra gal tinkamai pasiruošę mokytojo darbui, nežino taip gerai, kaip senieji, paties dėstomo dalyko, bet jie pažįsta mo-

Šių dienų mokyklinės problemos (3)

ANTANAS MASIONIS

Paskaita, skaityta mokytojų suvažiavime gruodžio 17 New Yorke.

kinį ir visą tą aplinką, kurioje jis savaitės bėgyje yra mokomas ir auklėjamas, nes jie patys visa tai gyvenę ir tose pačiose sąlygose yra mokęsi. Todėl jie gali geriau šių dienų mokinį pažinti, jį suprasti ir geriau prie jo priėti. Taigi ir vieni ir kiti turi šiokių tokių trūkumų, bet taip pat ir daug pliusų. Kartu dirbdami, arčiau bendraudami, posėdžiaudami ir pasidalindami savo mintimis ir patyrimu, jie galės kur kas geriau priėti prie pačios didžiausios problemos: šių dienų vaiko ir jaunuolio.

Mokinis ir jo aplinka

Taigi pasvarstykime dabar tą didžiąją problemą — mokinį ir aplinką, kurioje jis gyvena ir mokosi. Jį suprasti ir tą aplinką pažinti yra labai svarbu.

Jei ir neturime savo vaikų amerikoniškoje mokykloje, tai gal kuriomis progomis esame buvę amerikoniškos mokyklos pastatuoje.

Daugelis jų, ypač naujai pastatyti, panašūs į milžiniškus

rūmus, kur pilna gražių salių, įvairiausių patogumų, įrengimų.

To, žinoma, geram mokymui ir auklėjimui nebūtinai reikia. Admirolas Rickoveris, kritikuodamas Amerikos mokyklą ir auklėjimą, yra pasakęs, kad ne tiek rūmų Amerikai reikia, kiek gerų mokytojų, nes geras mokytojas gali ir daržinėje geriau išmokyti, negu prastas aunuose rūmuose.

Toks mokinis, išbuvęs aunuose rūmuose penkias dienas, šeštadienį dažnai atsiduria daržinėje arba rūsyje, nes ne paslaptis, kad daugelis šeštadienių mokyklų neturi mokyklinių patalpų. Tas nepaprastas skirtumas neigiamai veikia mokinį.

Pridėkime dar ir tai, kad jis į šeštadieninę mokyklą eina ne su noru, bet dažnai tėvų raginamas, net verčiamas. Pati lietuvių kalba jam sunki ir nemėgiama.

Visa tai neigiamai veikia mokinį ir atgraso nuo lietuviškos mokyklos.

Pastebėsime, žinoma, ir daugybę kitų aplinkos ir auklėjimo ar mokyklinės tvarkos skirtumų, pav.:

1. Ten, įėjus mokytoju į klasę, niekas neatsistoja. Čia

gi, mūsų mokykloje, daug kur reikalaujama atsistoti.

2. Ten paklaustas atsakyti pamoką mokinis, taip pat neturi atsistoti. Čia to dar reikalaujama.

3. Ten mokinis, sutikęs mokytoją mokykloje, dažnai nepasisveikins. Sutikęs mokytoją prie durų, pirmas smuks pro jas vidun arba laukan. Paprašytas ką nors pakelti, kartais atšaus, kad jis ne šlavikas ar ne mokyklos sargas ir pan. Mūsų mokyklose reikalaujama paslaugumo, mandagumo, tvarkos. Visa tai gražu ir gera, bet mokinis, pripratęs ten prie laisvės, prie kitokios tvarkos, jaučiasi čia varžomas, spaudžiamas. Mažesnieji to gal nejaus, bet vyresniųjų skyrių ar klasių mokiniai dažnai sudarys šeštadienės mokyklos mokytoju, kuris prie to nepripratęs ir tų sąlygų nepažįsta, nemažai sunkumų.

4. Lietuvoj mokinis pagirtas stengdavosi dar uoliau dirbti, nes tai buvo jam paskatinimas, jo darbo įvertinimas, čia yra toks prisitaikymas prie minios, prie kitų, kad yra atsitikimų, kur mokinis yra ne kartą prašęs mokytoją jo viešai klasėje negirti, nes kiti jį kreivai žiūrės ir jam net keršys.

(Bus daugiau)

RELIGINĖS MUZIKOS REIKALU

Let. kunigų ir muzikų žiniai

Sventojon liturgijon įvedus gyvasias kalbas, atsiras ir reikalo ir įkvėpimo naujiem religinių giesmių ir instrumentinės muzikos kūriniam.

Bažnyčios drausmė reikalavo anksčiau, reikalauja ir dabar, kad naujų kūrinių ne tik žodžiai, o ir muzikinės kompozicijos būtų patikrintos diejezių ar tarpdiejezių atitainkamų instancijų ar tie kūriniai yra tinkami giedoti ar groti bažnyčiose.

Kad paraginus lietuvius kompozitorius naujai kūrybai ir kartu apsaugojus lietuvių bažnyčias nuo netinkamų kūrinių, prie Lietuvių liturginės komisijos laisvame pasaulyje yra įsteigta Lietuvių religinės muzikos komisija. Jos nariais šiuo metu yra tėv. Bruno Markaitis, S.J., kun. Vladas Budrec-

kas, M.M., prof. Juozas Žilevičius, prof. Juozas Bertulis ir prof. dr. Leonardas Šimutis, Jr.

Visos naujos kompozicijos, kad galėtų būti giedamos ar grojamos bažnyčiose pamaldų metu, privalo būti šios Komisijos patikrintos ir patiekto kompetentingos instancijos patvirtinimui. Be tokio patvirtinimo kompozicijos negali būti giedamos ar grojamos pamaldų metu.

Senesnės kompozicijos, jau anksčiau patvirtintos, pritaikytos lietuviškam giedojimui iš kitų kalbų ar pačių lietuvių anksčiau sukurtos, naujo patvirtinimo nereikalingos.

Lietuvių liturginės muzikos komisijos adresas: 2345 W. 56 Street, Chicago, Ill. 60636.

Vyskupas Vincentas Brizgys, Lietuvių reikalams už Europos

Kalėdų senis Maironio šeštadienės mokyklos vakare sausio 15 Apreiškimo parapijos salėje. Nuotr. R. Kisieliaus

VISBUTAS

MASKVA

iš tolo buvo giminingas.
Iš gilumos širdies apgailime tą motiną,
kurios lašelis kraujo liko despotui.
Ak, Viešpatie!
Ar ji kalta!
Išauklėjo jį tokį,
kas laukė jo baisingo...
Gerasis Dieve!
Neužskaityk to lašo kraujo mano tautai!

Po dviejų amžių
iškilo Petras.
Jis Maskvoje ir pamaskvy užaugo.
Dar vaikas mažoje upelėje Jaūzoje laivynu žaidė.
Užaugęs didelį laivyną kūrė.
Caru patapęs,
paliko baltakmenę Maskvą.
Jis užsimojo Rusijai iškirsti langą į Europą.
Pabaltijy
pastatė niarų miestą pelkėtoje Suomijų žemėje,
iškimsęs ją ne vien akmenimis...
Sankt-Peterburg — iškilo naujo miesto vardas,
iš svetimos kalbos sužabaruotas.
Nesavo žemėje —
nesavo vardas!
Po šimto metų Dostojevskis aptarė:
"Tai pats niauriausias miestas,
koks gali būt pasaulyje."
O Gercenas pridūrė:
"Gyvybės sulčių jis iš kaimynystės
nepasipėmė,
ir ties savim gyvenimo šviesos
nepaskleidė."

Bet Petras pagarsėjo
ir Didžiojo įgijo vardą.

Ir vėl po dviejų šimtų metų
Sankt-Peterburge, o naujai — Petrograde,
Uljanovas pradėjo negirdėtą neregėtą smurtą
ir pagarsėjo.
Tik nepatiko jam tas pakraštys —
į Maskvą grįžo.
Iš čia plačiau matyti,
iš čia arčiau visi Sovietijos kampai ir užkampiai,
kur dar galėjo būti pasiūsiušėliū.
Tik jis neilgai Markso "Kapitalą" įsikandęs siautėjo:
pakriko ir pranyko iš gyvųjų,
palikęs juodą savo vardą
ir dar juodesnį įpėdinį Džiugašvilį.

Dabar Maskva,
jau stipriai nusitvėrus pjautuvą ir kūjį,
spindėdama aukštai iškelta rėkiančia žvaigžde,
visų taigos lokių balsu subliuvo.
Pasiglemžė ramias kaimynines tautas,
prismaugė ir plieniniais pančiais surakino.
Ir ant visos sugrobstyto imperijos
užleido juodą marą.
Tuštėjo miestai ir sodybos.
Ir štai dabar
ne tik bekrastis speiguotasis Sibiras
gausingais milijonais badmirių ir kankinių,
ne tik visa prismaugta ir sukaustyta imperija
Dangaus pagalbos šaukiasi, —
jau krūpčioja ir kitos Žemės šalys.
Maskva didžiuojas.
Maskva patenkinta.
Šakalas, liūtas, tigras, pantera
sumirkčioja,
kai į akis žmogus pažvelgia.
Ta bestija nemirkčioja.

(bus daugiau)

Apsalę akmenys prie Niagaros krioklio

Nuotr. V. Mažello

Maskva, Maskva!...
Tą vardą tūkstančiai yra su meile tarę,
O milijonai — keikdami.
Kadaise švietė ji baltom spalvom,
bet amžiams slenkant nusidažė raudonai.

Ją kūrė ir dabino
didysis kunigaikštis
Ivanas Kalita.
Rūpėjo jam žmonių gerovė
ir miesto iškilimas.
Jo vardas šviesiai pagerbtas.

Po dviejų vingiais išrašytų amžių
ją paveldėjo
Ivanas ketvirtasis,
Ziaurusis — Groznyj.
Tai tas,
kuris dar vaikas būdamas
gyvulėlius kankino
ir savo mokytojus bei globėjus eidino.
Caru pasigarsinęs —
jau iš visos valdoviškos galybės ėmė siautėti.
Drebėjo jo bajorai, kunigaikščiai,
seni silpni, jauni ir stiprūs.
Įniršęs savo tikra sūnų užmušė.
Sėtonišku narsu jis degė.

Istorijos pageltę lapai sako,
kad jis ir mano tautai

Apie laikus, kada buvo karių ir nebuvo generolų

Sveikinant Aleksandrą J. Aleksį jo 80 metų proga (2)

Kurie momentai kyla atsiminimuose, kai grįžtelia į savo gyventuosius metus?

Tėviškė — Pėdiškių kaimas Krosnos v. Mariampolės ap. Šeima — gausi: šeši broliai ir dvi seserys; du iš jų mirė anksti. Anksti mirė ir tėvai — kai Aleksandras, jauniausias, buvo 8 metų. Paėmė našlaitį pas save sesuo. Netrukus perėmė vyriausias brolis kunigas Vincas Aleksandravičius, klebonavęs palei Lomžą Lenkijoje. Tai buvo susipratęs ir aktyvus lietuvis, baigęs Petrapiolio dvasinę akademią, taip pat muzikas, nukentėjęs dėl lietuviškos Veiverių mokytojų seminarijoje — kada maldą mokyti rusiškai atsisakė, buvo valdžios atleistas iš mokytojų. Tada Seinų vyskupas A. Baranauskas jį pasikyrė klebonu, kaip minėta, prie Lomžos (mirė 1952).

Pas kunigą brolių atsidūręs Aleksandras pasijuto lietuviška me šiltadaržyje. Lietuviška dvasia gyveno ne tik brolis. Pas jį lankėsi ir rašytojas Ksaveras Vanagėlis Sakalauskas. Čia mokytojas ir elegantišką tadą mokytoją Mykolą Krupavičių, kuris paskiau nuėjo į kunigus. Mokykloje teko prasilaužti lenkiškai. Nebuvo tai lengva — ypač ištarti žodžius, kurių tik truputį kitokis ištartimas duoda visai kitą prasmę, dėl kurios kiti vaikai trūkdavo juokais.

Kyla atsiminimuose paskėnis vaizdas — iš Varšuvos, kurioje išbuvo 1907-13 metų laikotarpį. Konservatorijoje baigė piano kompoziciją, orkestraciją, vargonus. Gavo muzikos mokytojo teises. Bet Varšuva tada buvo ne tik muzikos centras. Buvo čia ir gyvas lietuviškas ratelis. Tarp mokslo draugų buvo tie, kurie paskui Lietuvoje įsigijo didelį garsą — St. Simkus, J. Bendorius, J. Starka. Buvo net trys lietuvių draugijos — darbininkų, profesionalų, studentų. Veikė studentų choras, M. K. Čiurlionio vadovaujamas. Studentus rėmė, lietuviškai kaitino mokytojas Vincas Palukaitis, kurio vardą ir dabar A. Aleksis mini su dėkingumu.

Kai M. K. Čiurlionis 1911 mirė, choro vedėjo pareigas teko A. Aleksii. Galvoja dabar, kad tada buvo parinktas jis, o ne kitas kuris, dėl lenkų kalbos. Chore vyrai buvo daugumas lietuvių, moterys arba stipriai aplenkęjusios lietuvės arba už lietuvių ištėkėjusios lenkės. Reikėjo, kad choro vedėjas gerai mokėtų lenkiškai.

Kyla pasakotojui prieš akis naujas epizodas jo gyvenimo kelyje... Bene 1912 iš Amerikos, kaip tik iš Waterbury, atvyko į Lenkiją Ksaveras Vanagėlio žmonos brolis. Jis ėmė gundyti konservatoriją baigusį Aleksandrą: važiuok, sako, į Ameriką; tokių kaip tu, ten dabar reikia — Chicago Birutės chorui reikalingas vedėjas; bus mėnesiui 60 dol. Šį gundymą Aleksandras pradėjo lyginti su ankstesniu gundymu — grįžti į Lomžą ir būti karo kapelmeisteriu, kuriam mokės mėnesiui 50 rublių. Amerikoje 60 dolerių — tai apie 120 rublių. Skirtumas nemažas. Nulėmė gal ne tiek tas skirtumas, kiek brolio kunigo paskata: važiuok, sako, nepatiks — sugrįši.

Atvažiuo į Ameriką 1913 rugsėjo 1. Tiesiai į Chicago, pas giminaitį kun. Antaną Staniukyną, rimtą, švento gyvenimo kunigą ir didelį patriotą, kuris įsteigė Chicagoje lietuvių kazimieriečių kongregaciją.

Su atvykimu pirmas nusivylimas. Išgirdo apie muzikų gyvenimo šalygas krašte — Mikui Petrauskui, vadovavusiam cho-

A. J. Aleksis Lomžos gimnazijoje

ru, buvo mokama po tris dolerius už repeticiją; savaitę pora repeticijų... Birutės chorui tada vadovavo Antanas Pocius (miręs 1953). Ir jis laimės ieškoti atvykusiam Aleksandriui kalbėjo: jei tenkinčiausi chorui — numirčiau badu. O kun. Staniukynas tiesiai pasakė: — "Neik tenai... eik vargoninkauti. Tada gyvensi. O jei norėsi šalia vargoninkavimo — visada galėsi".

Pas kun. Staniukyną išbuvo apie ketvertą mėnesių — kaip svečias. Ir kankinosi. Net prašė: "Duok šimtą dolerių, važiuosiu atgal". O tas atsakė: "Palauk, kai užsidirbsi, galėsi

Varšuvos konservatorijoje 1909 m.

Su J. Starka (k.) Varšuvos konservatorijoje

važiuoti."

Naujas impulsas Aleksandro gyvenimo kelyje buvo kun. M. L. Krušo, paskiau prelado, atvykimas į Chicago Dievo Apvaizdos parapiją klebonu (miręs 1950). Jis pasikvietė Aleksandrą vargoninkauti nuo 1914 sausio 1. Ir dar vienas impulsas: tais pačiais metais iš Skotijos buvo iškvietas į Chicago Draugo redaguoti kun. Fabijonas Kemėšis. (miręs Sibire). Sykiu jis buvo paskirtas ir Dievo Apvaizdos parapijoje vikaru. Kemėšis ėmėsi plačios veiklos. A. Aleksis kalba apie jį su didelių susižavėjimu ypač kaip apie tikrąjį tėvą plačios vycių organizacijos, kuriai prieš metus davė pradžią Norikūnas. Kemėšis tada įsuko ir Aleksandrą Aleksį į vycių veiklą šalia tiesioginio darbo vargoninkauti. "Tu būsi vycių pirmininkas", kalbėjo jis A. Aleksii. "Tu būsi sekretorius", kalbėjo Leonardui Simučiui. Prisuko dar kažkuris pareigas ir K. Pakštui.

Kai buvo paskelbtas vycių steigiamasis susirinkimas Chicagoje, prigūžėjo 300 jaunimo. "Pradėk susirinkimą" komandavo Kemėšis. "Pasinaudoju tada tuo, ką buvau išmokęs iš Vinco Paukaičio", pasakoja Aleksandras, "ratelių, lietuviškų žaidimų... Per vycius įpratę ir visuomeninį darbą, nes nebuvo kas vadovauja. Tada

buvo tūkstančiai karių ir nebuvo generolų," kalbėjo A. Aleksis ir šypsodamasis palygino su mūsų laikais: "Dabar, sako, visi nori būti generolais, tai nėra karių..."

1914 metais buvo Vycių antiras seimas Brocktone, Mass. Kun. Kemėšis vadovavo, A. Aleksis buvo jo pavadootojas. Buvo didelė seimui staigmena, kada atvyko į jį iš Europos kunigas Motiejus Gustaitis ir Juozas Gabrys, abu tada žinomi veikėjai. Po kalbų nuotaikos kaito ir norai augo: Vyciam reikia himno. Kun. Gustaitis, poetas, pradėjo čia pat dėlioti žodžius, himnui mintis ir rimus rinkdamas: "Gabrys — Lietuvai laisvę įgys. Vyciai — gyvena Bažnyčiai". Taip ir išėjo, kad Gustaitis parašė žodžius, o A. Aleksii buvo pavesta parašyti muziką. 1916 himnas pirmą kartą buvo sugiedotas. Jis pasiliko nekeistas ir iki šiol. Tada ir kun. F. Kemėšis ir A. Aleksis buvo pakelti į Vycių garbės narius.

Vyciai — kaip dabar rodos A. Aleksii — su kun. Kemėšiu tada "subudavojo katalikų veikėjus" — pasauliečius ir ku-

Su Leonardu Šimučiu (k.) 1915 m. Amerikoje

nigus. Ligi tol lyg buvo gėda rodytis katalikų... Tai Vycių panaši rolė Amerikoje kaip ateitininkų Lietuvoje.

Ir kaip dirigentas A. Aleksis pradėjo reikštis per Vycius —

buvo pirmas Chicago vycių choro dirigentas.

Chicagoje išbuvo iki 1916. Nors tą šimtą dolerių ir užsidirbo, bet apie grįžimą į Europą nebekalbėjo. (b.d.).

NE VISOS KARVĖS YRA ŠVENTOS

Apie Indijos misijas pasakoja lietuvis kun. D. Slapšys, S.J., Indijoje išbuvęs 16 metų

New Yorke svečiavosi tolimas svečias — lietuvis misijonierius Donatas Slapšys, S.J., atvykęs Amerikon praeitų metų lapkričio mėn. aplankyti savo giminių, draugų, taip pat pasirinkti aukų misijų darbui. Jis užsuko ir Darbininko redakcijon. Čia papasakojo apie gyvenimą Indijoje ir misijų darbą.

Indijoje gyvena apie 180 milijūnų ir rytus nuo Bombėjaus. Ten iš viso yra 10 misijų stočių, su 60,000 katalikų. Jų stotyje, kur dirba du kunigai, katalikų yra 4,500. Misijų kopolitėlis toli viena nuo kitos. Tenka keliauti motociklu arba džipu.

Jėzuitų Indijoje yra 9 provincijos su 2000 vienuolių. Daugiau kaip pusė yra vietinių. Jų pačių provincijos seminarijoje yra 100 klierikų ir naujokynė 30 vietinių. Provincija išlaiko 8 aukštesnes mokyklas, kuriose yra labai daug mokinių. Valdžia sumoka mokytojų algas, o pastatus reikia patiem pasistatyti. Visam krašte yra 12 milijonų krikščionių, iš jų 8 — katalikų, musulmonų — 50 milijonų. Visi kiti priklauso taip vadinamai indų religijai.

Toje religijoje yra gerbiama karvės. Bet ne visos karvės yra šventos. Tik tos, kurios skiriamos Dievo garbei ir kurias paleidžia laisvai keliauti mieste. Jos laisvai visur vaikščioja, landžioja po kiemus. Jos kur kas geriau atrodo nei tos, kurios turi savininkus.

Dėl tų karvių yra buvę daug neramumų ir kivirčių. Jei musulmonai (Mahometo pasekėjai) ima ir papiauna karvę, tuoj prasideda didžiausias peštynės. Gresia net karas.

Buvęs Indijos ir Pakistano karas kilo ne dėl karvės, nors Pakistanas yra musulmoniškas kraštas. Susipešė jie dėl Kašmiro. Vieni ir kiti norėjo šią žemę pasilaikyti.

Atvykęs į misijas, gavo 6 mėnesius laiko išmokyti marati kalbą, kuria kalba apie 30 milijonų žmonių. Kalba giminin-goda sanskritui, tai turi panašių žodžių kaip ir lietuvių kalboje. Po šešių mėnesių jau teko sakyti pamokslus vietine kalba.

Jis dirba tarp pagonių, skleidamas Evangeliją. Patys žmonės nori pasikalbėti su misijonieriais, bet negali visų apeiti,

negali suspėti. Tenka pasirinkti. Žmonės sutinka ankstų rytą, vakarais. Dažniausiai vakarais būna mišios.

Prie žmonių prieiti ir suartėti randa visokių būdų. Keliaudami paprašo vandens, pasiklausia kelio, paskui pradeda kalbas, kurios dažnai baigiasi bičiulyste.

Darbo misijose yra labai daug, nes trūksta kunigų. Tenka visur skubėti. Šiuo metu jis yra vienintelis lietuvis misijonierius, nes Indijoje ilgą laiką buvęs J. Svirnelis, salezietis, suirgo ir išvyko į Italiją.

Indija yra milžiniškas kraštas, gyventojų turi 500 milijonų. Jie kalba keliom skirtingom kalbom. Iki šiol valstybi-

ne kalba buvo anglų, dabar įvesta sanskrito viena kalba hindi, bet ji dar nėra prigijus, net patys inteligentai jos nemoka. Šiaip visi inteligentai kalba angliškai, universitetuose dėstomoji kalba — anglų. Ir jų misijose kalba angliškai.

Normali temperatūra yra 90, kai karšta — 110; kai termometras rodo 85, žmonės sako — vėsoka. Oras sausas, tai karštis lengviau pakeliamas.

Visur trūksta vandens. Jei būtų vandens, būtų galima užauginti tris derlius. Valdžia vykdo milžiniškus drėkinimo projektus, stato užtvankas ir telkia vandenį, kuris aprėkins šimtų šimtus akierių žemės.

Surasti nežinomi XVIII a. Vilniaus pranciškonų leidiniai

Lietuvių knygos dažnai užėdavo sunkios dienos. Senieji lietuvių spaudiniai, kurie buvo saugomi įvairiose Vilniaus bibliotekose, buvo dažnai naikinami Vilniaus gaisrų ir kitų nelaimių.

Tačiau didžiausios šių nelaimių, kelis kartus nusiaubusios Vilniaus bibliotekas, buvo svetimųjų kariuomenės ir okupacijos. Kiekvienas okupantas vis stengėsi Vilniuje plėškauti ir išsivežti visokių prigrobto turto. Plėšė Vilniū XVII a. Maskva, švedai, XIX a. prancūzai, bet daugiausia senosios bibliotekos nukentėjo nuo Rusijos imperijos, kuri iš Vilniaus ir visos Lietuvos išvežė įvairius meno, archyvų ir bibliotekų turtus, kurių ne dabar Lietuvai negrąžina.

Kai Maskva iš viso pasaulio labai rūpestingai reikalauja sugrąžinti II pas. karo metu kur nors išvežtus kultūros turtus, tai Lietuvai neperduoda nieko iš Lietuvos išgrobtytų kultūros ir meno turty. Visai neseniai tepaiškėjo, kad Maskvoje, vad. valstybinėje Lenino bibliotekoje, yra dar išlikusių senųjų Vilniaus leidinių, kurių ne vienas lietuvių bibliografas nežinojo.

Šių leidinių taip pat Maskva Lietuvai negrąžina,

tik davė filmus, nors tos knygos labai aiškiai rodo, iš kur kilusios, nes turi dar nors ir sunkiai įskaitomus anstpaudus: —

Fundamentalnaja biblioteka Vilneskoj Duchovnoji Seminarij;

Visos trys mūsų bibliografam nežinomos knygos yra išspausdintos Vilniaus pranciškonų spaustuveje, kurios leidinių XVIII a. nemaža pasirodė.

Surastosios nežinomos knygos yra:

BALSAS SIRDIES P A S WIESZPATI DIEWA, PANNA SZWĘCIAUSIA MARIA, ir jo SZWĘTUS DANGUY KARALAUJĘCIUS SZAUKIANCIOS PER GIESMES ISZDUOTAS, Metuose nuog Užgimimo bal-singo Drodžio Amžino 1757 Wil-niuy Drukarnioj Kunigu Franciszkonu, 334 psl. Tai viena, penktoji P. Srubauskio, jėzuito ir garsaus pamokslininko, paruošta vadinamojo Balselio laida, iki šiol niekieno nematyta ir ne iš šaltinių nežinoma.

ALTORIUS DUCHAUNAS ALBA AFIERAWONE KWE-PENCIOS ALTORIAUS... tracia karta švieta ISZEYNA. Per storone ir kasza MOTIEJAUS JUZAPA DAUBARA WILNIUY Drukarnioj Kunigu Franciszkonu Nuog Užgimimo 1759, 514 psl., su 2 pav. ir

Ziegnomas Su judintoms Debesims Bažničioj S. Petra, Kop-ličioj Szwęta Celestina. Tai priedas prie ALTORIAUS, tu-ris vos 12 psl.

Visos šios trys knygos įrištos kartu ir bibliografam kelia

Apie tuos projektus užsienio spauda mažai terašo.

Visą laiką kur nors Indijoje yra badas. Savos duonos neužtenka, reikia įsivežti. Prisideda dar didelės sausros arba potvyniai. Kai staiga palyja, upės išsilieja ir nuplauna didelius plotus. Paskui ateina sausra ir badas.

Amerika daug padeda Indijai, ją selpia, bet vis dėl to krašte populiariausi yra angliai. Jie ilgai valdė kraštą, mokėjo jį sutvarkyti, palikti jiem įstatymus. Ir dabar gyvena anglų kur kas daugiau nei kai Indija buvo Britanijos dominija. Atvyksta angliai su įvairiom bendrovėm kaip specialistai.

Pats tėv. Donatas Slapšys, S.J., mokslus pradėjo Lietuvoje, vienuolynan įstojo 1937, kunigu išventintas 1947, teologijos ir filosofijos mokslus baigė 1948 Miunchene, Vokietijoje. Tais pačiais metais atvyko į Ameriką ir Fordhamo universitete studijavo pedagogiką. 1950 išvyko į misijas Indijon.

Nūnai Amerikoje išbus iki liepos vidurio. Paskui vėl grįš į misijų darbą. Iš New Yorko išskrido sausio 13 į Chicago, kur turi savo brolių. Sustojęs yra Chicagoje, jėzuitų vienuolyne.

Ta pačia proga jis dėkoja visiem geradariam, rėmėjam, kurie prisiminė jį misijose. Misijose jo adresas yra: Rev. Donatas Slapšys, S.J., St. John's Church, Ahmednagar, India; Chicagoje — 2345 West 56 St., Chicago, Ill., 60636.

Kun. D. Slapšys, S.J.

naujų klausimų, įnešdamos šviesos į XVIII a. viduryje Vilniaus pranciškonų lietuviškuosius spaudos darbus.

Labai įdomus turėjo būti ir anas lietuvis, atrodė, pasaulietis Motiejus Juozapas Daubaras, kuris dar tebebuvo išlaikęs nesubajorintą pavardę. Jį mes žinome dar ir iš kitos knygos, kuriai taip pat 1759 davė lėšų spausdinti, tai Zivatās Pona yr Diewa musu Jezusa Christusa. Šią 334 psl. knygą išspausdino Vilniaus pijorų spaustuveje ir ji buvo išlikusi Lietuvių Mokslo D-jos bibliotekoje (dabar įjungta į Lietuvos Mokslių Akademią) ir ją buvo aprašęs dar prof. Vl. Biržiška. Si Zivato knyga dar įdomi ir išspausdintu dvieiliu: Pry Skaytitoje... Praszta, ben Sweyka Maria uz Storonj Sawa.

Šiuos tris nežinomuosius lietuvių pranciškonų leidinius surado ir aprašė 1965 J. Tume-lis (Bibliotekininkystės ir Bibliografijos Klausimai V 1966).

A. Mž

— Scenos darbuotojų sąjunga Chicagoje ši sezoną stato dvi vienaveiksmes Algirdo Landsbergio komedijas: "Sudie, mano karaliau" ir "Barzdičioj Szwęta Celestina". Pirmą režisuoja Birutė Pūkelavičiūtė, o antrą — Algimantas Dikinis. Spektakliai bus Jaunimo centre kovo 18 ir 19.

Eglutė Vasario 16 gimnazijoje

Jau dviliktą kartą moksleiviai ateitininkai ir evangelikų jaunimo ratelis drauge rengia Kalėdų eglutę, į kurią atsilanko ne tik lietuviai, bet ir amerikiečiai bei vokiečiai. Šiemet svečių buvo pilna gimnazijos salė.

Pradžioje pasveikinimo žodį tarė ateitininkų kuopos dvasios vadas kun. J. Riaubūnas. Vokiškai kalbėjo evangelikų jaunimo ratelio vadovas mokytojas Fr. Skėrys. Eglutės žvakutes uždegė: gimnazijos direktorius katalikų kunigas, evangelikų kunigas ir amerikiečių kariuomenės kapelionas. Sveikinimo žodį tarė: evangelikų dekanas

New Britain, Conn.

New Britain lietuviai niekada nepamiršta Vasario 16., kada lietuvių tauta išsilaisvino iš ilgamečio okupacijos jungo. Šiemet New Britaino lietuviai šią garbingą šventę minės vasario 19 d. 2 val. popiet, lietuvių tautiškaime name, 354 Park gatvėje. Kviečiami dalyvauti visi vietos ir apylinkės lietuviai. Bus geras kalbėtojas, kuris trumpoje kalboje padarys Lietuvos reikalų apžvalgą. Meninė programą rūpestingai ruošia vargoninkas muz. Jonas Beinoris. Minėjimo metu bus proga išgirsti pranešimą apie Lietuvą, pasigėrėti programa, dainom, deklamacijom ir kt. Vietos A. L. Tarybos skyrius visus kviečia gausiai atsilankyti.

Solistė Laimutė Stepaitienė, dainavusi Vasario 16 gimnazijos eglutėje.

Kun. J. Riaubūnas, gimnazijos kapelionas, kalba Vasario 16 gimnazijos Kalėdų eglutės atidaryme.

Trautmann, katalikų kunigas Maday. PLB krašto valdybos pirmininkas kapitonas inž. Juozas Valiūnas įteikė kuopos vyrų pinigine dovaną. Amerikiečių inžinerijos kuopų kapelionas majoras di Benedetto įteikė amerikiečių kareivių vardu pinigine dovaną gimnazijai. Lietuvių dalinių ir amerikiečių dalinių dovanos skiriamos gimnazijos išlaikymui.

Meninė programa šiemet buvo trumpesnė, nes nebuvo laiko pasirėngti. Mokiniai padeklamavo lietuviškų ir vokiškų šventei pritaikytų eilių, gimnazijos choras, vadovaujamas K. Motgabio pagiedojo 6 giesmes. Solistė L. Stepaitienė, chigagietė, dabar gyvenanti Frankfurte, pagiedojo lietuviškai, angliškai ir vokiškai kalėdinių giesmių. Akomponavo pianistė Kae-the Buettner. Prieš Kalėdų senio pasirodymą padėkos žodį tarė gimnazijos direktorius kunigas dr. P. Bačinskas.

Kalėdų senelis apdovanojo visus dovanom. Aukas tom dovanom sudėjo užjūrio ir Vokietijos lietuviai. Po to buvo visų bendra vakarienė. Kitą dieną Kalėdų eglutės aprašymai tilpo bent 8 vokiečių dienraščiuose. Tai Fr. Skėrio nuopelnas. Jis palaiko glaudžius santykius su vokiečių spauda, į lietuviškas šventes pakviečia vokiečių žurnalistus ir fotografus. An. Sm.

GIMNAZIJOS KALĖDINIS VAKARAS VOKIEČIŲ SPAUDOJ

Vasario 16 gimnazijos kalė-

dinis vakaras buvo plačiai aprašytas penkių aplinkinių Vokietijos miestų laikraščiuose. Weinheimo, Mannheimo, Heidelbergo, Darmstadto ir Lampertheimo. Mannheimo ir Weinheimo laikraščiai prie aprašymų pridėjo ir po dvi-tris nuotraukas iš to vakaro.

Sventavakary — koncerte buvo svečių, vokiečių ir amerikiečių. Tad ir straipsnių antraštės pabrėžė, kad: "Kalėdinei Ziniai neklūva kalbinės sienos", "Tylioji Naktis suvienijo susirinkusius", "Įvairių tautybių svečiai uždegė eglutės žvakeles", "Tikisi grįžti Tėvynėn" ir — "Ateis diena".

Gimnazija savo parengimais jau ne pirmą kartą sudaro progos plačios apylinkės vokiečių spaudai palankiai atsilipti apie lietuvių ir Lietuvą. (Elta)

ROCHESTER, N.Y.

Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo minėjimas įvyks vasario 19, sekmadienį, 3 val. p.p. šv. Jurgio lietuvių parapijos salėje, 545 Hudson Ave. Minėjimo metu Lietuvos laisvės kovos klausimu pranešimą padarys dr. Antanas Sužiedėlis, Washington, D.C., katalikų universiteto profesorius, veiklus jaunosios lietuvių kartos atstovas. Meninę programą atliks Jono Adomaičio vadovaujamas choras ir kt. Dalyvaus JAV kongreso atstovas Fr. Horton ir miesto aukštieji pareigūnai bei tautybių atstovai. Rochesterio ir apylinkės lietuviai maloniai kviečiami vasario 19 skirti Lietuvos nepriklausomybės minėjimui ir jos programoje kuo gausiau dalyvauti. Rengia vietos ALT skyrius.

Užgavėnių blynų balius yra rengiamas vietos lituanistinės mokyklos tėvų komiteto ir bendruomenės valdybos vasario 4 šv. Jurgio lietuvių parapijos salėse. Programoje: šokiai, užgavėnių blynai, kaukės ir kitos įvairenybės.

Vietos bendruomenės choras 1966-67 metam išsirinko valdybą: pirm. Jonas Pupininkas, nariai: Birutė Apanavičienė, Vaidevutis Draugelis, Stasys Ilgūnas ir stud. Jonas Šipaila. Choras, vadovaujamas Jono Adomaičio, su atsidėjimu pradėjo ruošti pavasario koncertui ir Vasario 16 minėjimo meninei programai. Džiugu, kad choristų eilės vis pasipildo naujais jaunais veidais. Praeitą savaitę į choristų eiles įstojo Arvydas Cieminis, neseniai grįžęs iš Dėdės Samo kariuomenės, atlikęs karinę prievolę. Dabar mokyti. Andr. Cieminis (prieš 3 metus pakeitęs darbininko profesiją į vidurinės mokyklos mokytojo profesiją) į choro repetitijas atvyksta su dviem sūnum: Arvydu ir Kornelijum.

Kun. St. Yla konselėbruoja mišias su rytų apeigų jėzuitu Fr. Denis Como (d.) ir Fr. Walter Ciszek, S.J. Nuotr. G. Naujokaicio

Taip pat chorą įstojo Kęst. Saladzius.

Muzikai Janina ir Zenonas Nomeikai gruodžio 26 artimųjų tarpe pakiliai atšventė vedybinių gyvenimo sukaktuves. Auginą dukrą Kristiną, kuri kolegijoje studijuoja visuomeninio mokslus ir muziką.

Naujų Metų sutikimas, rengtas vietos L. B. apyl. vadybos, praėjo pakiliai. Nauji Metai buvo sutikti su Lietuvos himnu ir pirm. Al. Jančio sveikinimo žodžiu. Gausiai dalyvavo jaunimas. Svečių tarpe matėsi tėv. dr. T. Žiūraitis ir kun. L. Januška.

Klb. kun. Pr. Valiukevičius po dešinės rankos operacijos gydytojų priežiūroje gydosi klebonijoje. Kalėdų metu jį pavadavo tėv. dr. T. Žiūraitis.

Labiausiai perkamos knygos: Al. Barono "Trečioji moteris", premijuotas romanas, Alės Rūtos apysaka "Zemės šauksmas", pulk. Vc. Šliogerio atsiminimai "Antanas Smetona", J. Soliūno redaguota "Krepšinių išvyka Australijon", tik pasirodęs lietuvių kalbai mokytis, anglų kalba lietuvių kalbos vadovas "Introduction to Modern Lithuanian", kurį parengė L. Dambriūnas, dr. A. Klimas ir dr. Schmalstieg. Be to, verta visų buv. DP dėmesio knyga, tai kan. J. Končiaus "Atsiminimai iš Balfo veiklos". Šias ir visas kitas lietuvių kalba knygas galima gauti pirkti šv. Jurgio lietuvių parapijos spaudos kioske, kuris atidaromas sekmadieniais šv. Jurgio parapijos žemutinėje parapijos salėje nuo 10 iki 12:30 val. p.p.

BALTIMORES ŽINIOS

Lietuvių Melodijos radijo valandėlės vakaras įvyks sausio 21, šeštadienį, Lietuvių svetainės didžiojoje salėje. Tikimės, kad, kaip kiekvienais metais taip ir šiemet, šios valandėlės vedėjai A. Juškus ir K. Laskauskas suruoš įdomią programą. Šių vyrų kilnaus ir pastovaus pasišventimo dėka Baltimorės lietuviai turi progos išgirsti vėliausias žinias iš lietuvių gyvenimo ir veiklos, o taip pat pasigrožėti lietuviškomis dainomis ir muzika. Savo dalyvavimu įgalinsite vedėjus ir toliau tęsti valandėlės programą. Veiks b u f e t a s. Sokiam gros populiarus Jono Lekevičiaus orkestras.

Kun. A. Dranginis, šv. Alfonso parapijos vikaras, sausio 15 išvyko trumpą atostogų. Pramoto aplankyti savo brolius Pensylvanijoje. Kun. A. Dranginis į Baltimorę sugrįžta sausio 21. Kun. J. Antoszewski atostogų išvyks sausio 22.

Sesuo Jurgita (Saulaitytė) sausio 6 Putnamo seserų vienuolyne davė amžinuosius įžadus, kuriuos priėmė kun. St. Yla. Nuotr. G. Naujokaicio

Ten pat priimama Draugo, Darbinink, Aidų, Eglutės, L. Dienų ir kt. liet. laikraščių prenumerata.

Stud. Nijolė Šlapelytė išvyksta į P. Amerikos lietuvių kongresą. Tai veikli liet. skautų, Liet. Bendruomenės choro ir Liet. stud. s-gos skyrius narė bei pr. metais buv. pirminkė.

Prof. dr. Antanas Klimas sausio 11 lietuvių radio valandėlės metu skaitė paskaitą apie baltų ir slavų kalbų skirtumus.

Feliksas Poluikis, ankstesnės kartos veiklus lietuvis, sulaukęs 71 m., mirė sausio 10.

Marija Baltrušaitienė, 60 m. amžiaus, Amerikon atvykusi po antrojo karo, mirė sausio 14. Giliam liūdesy paliko du sūnus, dukrą bei vyrą. 25.

Tėvų pranciškona kultūros židiniui — JAUNIMO CENTRUI AUKOJO

Po 100 dol.: O. Jankevičiūtė, New York, N. Y., P. Luzeckas, Cambridge, Mass.

Po 25 dol.: St. Karvelis, E. Chicago, Ind., V. Minsavitch, Richmond Hill, N.Y.

Po 10 dol.: M. Simonaitis, Richmond Hill, N.Y., A. Warkala, L. I. City, N.Y., G. Pajonas, Brooklyn, N.Y.

Po 5 dol.: S. M. Steckis, Brooklyn, N.Y., L. Fiore, Richmond Hill, N.Y., E. Sprindis, Brooklyn, N.Y., R. Masiulionis, Buffalo, N.Y., J. Sirutis, Brooklyn, N.Y., A. Konce, Brooklyn, N.Y., J. Juodis, Brooklyn, N.Y., P. Zukas, Garden City, N.Y., J. J. Bayer, Brooklyn, N.Y., P. Genis, Brooklyn, N.Y., P. Balandienė, Detroit, Mich., A. Prunskytė, Chicago, Ill.,

Po 1 dol.: P. Adamonis, Brooklyn, N.Y., B. White, So. Boston, Mass., J. Rapsis, Kearney, N.J., M. Lisankie, Brooklyn, N.Y., V. Česnavičius, Brooklyn, N.Y., S. Makauskienė, Somerset, N.J., J. M. Jagminas, Chicago, Ill., G. Russet, Kingston, Pa., J. Slabsinskas, Chicago, Ill., P. Balčiūnas, Cleveland, Ohio.

Visiem aukojusiem teatlygina Visagalis! Mūsų padėka ir maldos. Malonėkite prisidėti, kad ir nedidele auka Dievo garbei, Tėvynės labui. Aukas siųsti: Building Fund, Franciscan Monastery, 680 Bushwick, Ave., Brooklyn, N.Y., 11221.

IŠ VISUR

— Grafiko Pauliaus Augiaus monografiją, paruoštą A. Kurausko ir Vyt. Sauliaus, planuojama išleisti šių metų pradžioje. Monografijoje bus sukelti prieš šešerius metus mirusio grafiko geriausi darbai. Joje taip pat bus T. Valiaus ir A. Kurausko išsamūs straipsniai lietuvių ir anglų kalbomis.

— Lietuvos istoriją vokiečių kalba "Grudzeuge der Geschichte Litauens", paruoštą Manfredo Hellmanno, išleido Wissenschaftliche Buchgesellschaft leidykla Darmstade, Vak. Vokietijoje. Knyga turi 179 psl., 2 žemėlapius. PLB Vokietijos krašto valdyba knygą platina ir pataria įsigyti tom šeimom, kurių jaunimas jau nebekalba lietuviškai. Knyga taip pat tinka vokiškai kalbantiems asmenim supažindinti su Lietuva ir jos kancios keliu.

— Kultūros Fondas sausio 22 Chicagoje, B. Pakšto svetainėje ruošia tautinių šokių plokštelių pristatymą visuomenei. Plokštelių įgrojo Stuttgarto simfoninis orkestras, vadovaujamas komp. D. Lapinsko. Sokius orkestrui aranžiravo muz. J. Zdanis. Įgrojimą finansavo I-as Tautinių šokių šventės rengimo komitetas, vadovaujamas B. Shoto. Taip pat bus pristatymui skirta apysaka, parašyta debiutuojančios rašytojos G. Ivaškienės, "Baltasis Stumbras". Knygą iliustravo dailininkė J. Monkutė — Marks. Šia proga įvyks dovanų paskirstymas skelbtas ir vykdytas visose JAV-ėse. Dovanų paskirstymą praves Kultūros Fondo Chicago apygardos vajuos komitetas, kuriam pirmininkauja JV LB Tarybos narys dr. L. Kriaučiūnas.

— Moterim susitelkimo savaitgalis bus vasario 24, 25, 26 Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserų sodyboje, Putnam, Connecticut. Susitelkimą praves kunigas St. Yla. Informacijos reikalais kreiptis: Sister M. Palmira, Immaculate Conception Convent, Putnam, Conn. 06260 Telef. Code 203 928-5828.

— Ona Cypienė, gyv. Vak. Vokietijoje — 7713 Huefingen, Nėp Schelblestr. 9, W. Germany, kreipiasi į JAV lietuvių su prašymu — gal kas galėtų jai paaukoti ir pasiūsti lietuviškų dainų ir giesmių plokštelių.

KAIP ORGANIZUOJAMAS J. DAUBĖNO TEATRAS MANHATTANE?

Praeity metų lapkričio mėn. Darbininke buvo rašyta, kad New Yorke akt. Juozas Daubėnas organizuoja naują teatrą Aušros Vartų parapijos salėje. Salė yra visai netoli Greenwich Village, kur susibūrė visa eilė teatrų teatrėlių. Šio salėj ir

sumanė įkurti naują teatrą, kuriame būtų vaidinama lietuvių ir amerikiečių veikalai. Aktorius J. Daubėnas suorganizavo net specialią dramų studiją, kuri jau veikia tos parapijos patalpose.

Pacią salę reikia atremontuo-

ti ir pritaikyti teatrui. Buvo kreiptasi į atskirus asmenis ir organizacijas, kad sutiktų teatrą įgyvendinti. Globoti apsiėmė New Yorke LB apylinkė. Greitu laiku su Liet. Bendruomene bus apsvaistytas visa eilė darbų. Pagrindiniai salės pertvarkymai jau suprojektuoti. Dabar ieškoma lietuvių architektų, kuris lietuviškais motyvais papuoštų salę.

Aktorius Juozas Daubėnas lankėsi aktorių profesinėje sąjungoje. Atrodo, kad profesinė sąjunga nedarys jokių sunkumų. Priešingai, sąjunga su-

domnio tai, kad teatre bus vaidinami nauji dramos veikalai. Sąjunga irgi rūpinasi, kad augtų amerikiečių drama, kad būtų daugiau naujų veikalų būtų suvaidinta.

J. Daubėnui talkina ir Algirdas Landsbergis. Šiuo metu jis renka lietuvių veikalus, kuriuos būtų galima išversti ir suvaidinti anglų kalba. Be savo veikalų į repertuarą dar numato įtraukti K. Ostrausko, A. Skėmos veikalus. Pirmiausia tie veikalai bus suvaidinti angliškai, o paskui ir lietuviškai.

AUKOS FILMUI Į PIETŲ AMERIKA

Vis daugiau žmonių įsijungia į Darbininko vaju — pasiūsti lietuvišką filmą į Pietų Amerikos lietuvių kongresą. Kaip žinia, kongresas vyksta sausio gale ir vasario pradžioje. Patys P. Amerikos lietuviai prašė atsiūsti kiek galima daugiau propagandinės medžiagos, prašė ir filmų. Buvo nurodyta ir šis filmas apie lietuvių dieną pasaulinėje parodoje New Yorke. Filmą pagamino K. Matuzas. Jo kopijai užbaigti reikia surinkti 150 dol.

Darbininko redakcija užsimojo padėti nugalėti filmą. Į paskelbtus laikraščius atsiųskim jus jau atsiliepė visa eilė žmonių. Tešiamė aukojusių sąrašą:

Po 10 dol.: M. Damijonaitytė iš Boys Town, Nebraska, Jonas Kristolaitis iš Clevelando.

Po 5 dol.: M. Jankevičiūtė iš

New Yorke, Domas Vaičys iš Chicagos (Jis savo laiške rašo: "Gaila, kad negaliu daug, nes esu pensininkas, todėl truputį sumažinsiu maisto sąskaitą šį mėnesį").

2 dol. — Antanas Kareiva iš Chicagos.

1 dol. — Vaclovas Kasakaitis iš Clevelando. (Savo laiške jis rašo: "Esu pensininkas, tad didesnės aukos siūsti nepajėgiu. Priimkite mano gera nuosirdžia valia siunčiamą "našlės skatiką" šitam svarbiam reikalui".)

Mūsų padėka visiem, kurie atskubėjo su savo auka. Tų aukų laukiame ir daugiau. Jas prašom siūsti: Darbininko redakcija, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y., 11221.

Jūsų dosnumą prisiminsime spaudoje. Redakcija.

NEW HAVEN, CONN.

LKMS 33 kuopos bendros Kūčios buvo gruodžio 17 Eleonoros ir Romo Samulių namuose. Be narių buvo pakviesta viešnia ir keletas svečių. Ta pačia proga paminėta Jadvygos ir Juozo Šilkų 50 metų vedybinio gyvenimo sukaktis, Elnos Marijošūtės-Vaišnišienės apvainikavimas mokslo daktaro laipsniu, E. ir R. Samulių įsikūrimas naujame name. Sveikinimai palydėti Ilgiausiais metais.

Dr. E. Vaišnišienė, viešnia, pasakė gražią kalbą apie Kūčias. Trumpą sveikinimo žodį tarė Samulienės brolis kun. dr. V. Bitinas.

Kūčiom ruošti komisiją sudarė: M. Jokubaitė, A. Plečkai-

tiene, T. Strimaitienė, E. Samulienė, V. Gruzdienė ir A. Lipčienė. Dėl tėvelio ligos ir sunkios operacijos T. Strimaitienei negalint dalyvauti, ją pavadavo M. Markevičienė.

Sausio 15 susirinkime M. Jokubaitė padarė pranešimus einamais reikalais, padėkota visiems, kurie prisidėjo prie Kūčių rengimo. Ypatinga padėka prkilauso T. Strimaitienei ir M. Kronkaitienei už paruoštus ir pristatytus Kūčių patiekalus ir pinigine auka. Jos pačios Kūčiose nedalyvavo dėl ligos šeimoje.

Nutarta Vasario 16 proga auką skirti Tautos Fondui, piniginių likutį iš Kūčių pasiūsti Putnamo seselėm.

Kuopos valdyba perrinkta ta pati. Vieton mirusios vicepirm. Stasės Tamulienės jos pareigas perėmė G. Židonienė. J. Silkienė kuopai paaukojo 5 dol. Kitas susirinkimas bus vasario 26 tuoj po 10:30 v. pamaldų mažojo parapijos salėje. Po susirinkimo parodytos nuotraukos ir filmutės iš Kūčių.

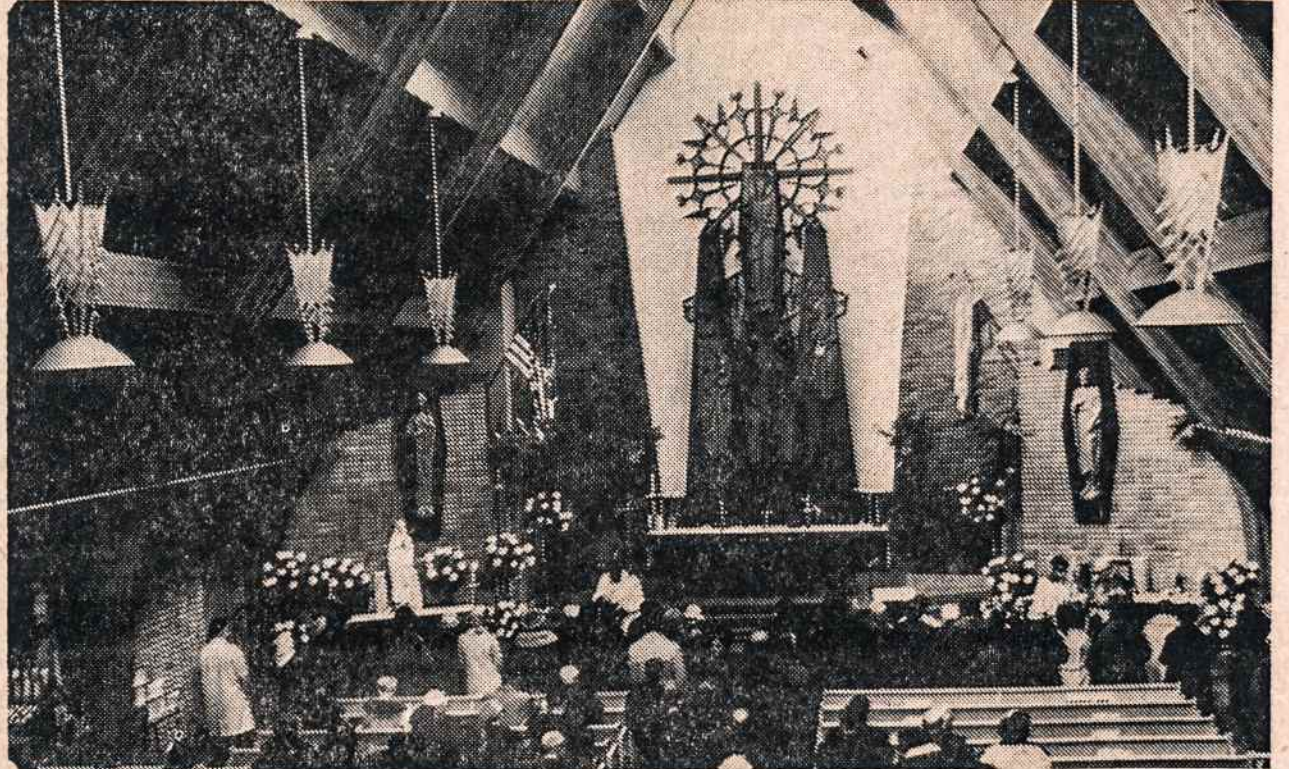
Vasario 16 minėjimas bus vasario 12. Pradedamas pamaldomis 10:30 šv. Kazimiero bažnyčioje. Po pietų parapijos salėje bus oficialioji ir meninė dalis. Po programos — vakarienė. Rengėjai tikisi, kad tą dieną atsilankys visi lietuviai.

Dail. Dalios Ramanuskaitės ir jos vyro Leo Jensen meno kūrinių paroda tebesitėsia New Britain meno muziejuje. Paroda tesis iki sausio 29. Verta ją aplankyti. New Britain Herald rašė, kad ji mato "amžinybę smėlio grūdelyje".

Albina Lipčienė

Moterų Vienybės narės po pamaldų Maspetho bažnyčioje

Moterų Vienybės pamaldos Maspetho liet. parapijos bažnyčioje.

Abi nuotraukos A. Binkins

Buenos Aires 1960 rodomi lietuviški filmai, kuriuos pagamino K. Matuzas. Tuo buvo prisimintas Lietuvos okupacijos dešimtmetis.

TRADICINĖ MOTERŲ VIENYBĖS SVĖNTĖ

Gruodžio pradžioje New Yorko Moterų Vienybės narės organizuotai dalyvavo tradicinės mišiosse už organizacijos mirusias nares ir priėmė šv. Komuniją. Pamaldos vyko Viešpaties Atsimainymo parapijos bažnyčioje, Maspeth, N. Y. Pamaldas atlaikė ir pritaikyta pamokslą pasakė prel. J. Balkūnas. Pagirdamas organizacijos tradiciją prisiminti ir mirusias nares, prelatas pabrėžė, kad tai kaip tik parodo tarpusavio meilę, kurios pasaulyje turėtų būti daug daugiau. Mylint Dievą ir tėvynę, turim ne užmiršti ir labdaros darbų, padedant Balfui, Matulaičio namų statybai ir pan. Po pamaldų bendri pusryčiai buvo V. Balcako "Winter Garden" restorane.

bėnas, New York, N.Y., L. Vencus, Chicago, Ill., Br. Leščinskis, Chicago, Ill., J. Prapuolenis, Hoboken, N.J., A. Revukas, Cranford, N.J.

Kitiem užsakė:

R. Ayre, N.Y.C./ J. Siniui, Verdun, Que., Canada; M. Visgirda, Brooklyn, N.Y., J. Dereskevich, Barnesville, Pa.; B. Zukas, No. Haledon, N.J., D. Rossi, Jersey City, N.J.; M. Graūžinytė Vytautui Janužiniui abudu Chicago, Ill.; K. Januška, Chicago, Ill. VI. Dambrauskui, W. Germany ir D. Galkiutei, Belgium.

PAPIGINTOS ILGO GROJIMO LIETUVIŠKOS PLOKSTELĖS

Long Play - Stereo - Hi-Fi - Lithuanian Records

Siluvos koplyčios pašventinimo ir kongreso momentai	5.00
Ar žinai tą šalį, R. Mastienės, 13 lietuviškų dainų solo	5.00
A. Šabaniausko, po 12 dainų-šokių X ir XI albumai po \$5.00	10.00
Aurelia, Paukštelienės pramoginė ir šokių muzika — Stereo Clevelando vyrų oktetas, 12 muzikos šokių	5.00
Dainos iš Lietuvos, L. Juodis su Rūtos ans., 16 dainų. St. \$4	3.50
Dainos Lietuvai, S. Cerienės komp. įdainuota 12 liet. dainų	3.50
Dainų ir arčių rečitalis, sol. J. Vaznelio	5.00
Dainos, A. Stempuzienės 24 liet. dainos	6.00
Dainos, B. Valterienės 8 liet. dainos, 7 operų ištraukos	3.50
Dainuojame su Lone, 16 liet. dainų, įdainuotų L. Juodytės	4.00
Dainuojame su Rūta, Rūtos ansamb., 17 liet. dainų. Stereo \$4	3.50
Dvi Mamytės ir dvi Dukrytės, Kvartetas iš 14 dainų. St. \$4	3.50
Garbė Tau, Viešpatie, Dainavos relig. giesmės. Stereo \$6.00	5.00
Kur banguoja Nemunėlis, Al. Brazio 9 dainos, 9 giesmės	3.50
Laužų aidai, 4 oktetų įdainuotų 16 skautiškų dainų	4.00
Lietuvos prisiminimai, L. Juodis, 14 liet. dainų akomp. gitara	4.00
Lietuvių tautiniai šokiai, J. Stuko leid. 14 tautinių šokių ...	3.50
... etuviški šokiai, K. Daubaro akordeonu 18 šokių (Nr. 1) ...	3.50
Lietuviški šokiai, akordeonu K. Daubaras. 18 šok. Stereo \$4	3.50
Lietuvos kanklės, 14 l. kūrinių, vad. O. Mikulskienė. St. \$4.00	3.50
Lietuviški marsai, Br. Jonušo įgrota 12 l. patriotinių marsų	7.00
Lietuviškos dainos ir šokiai, Monitor Co., 16 l. dainų ir šokių	3.50
Lietuviškų dainų, šokių, polkų, žukausko-Vasiliausko juokai	3.50
Liaudies giesmės, Teviškės choro 11 giesmių ir dainų	5.00
Linksmieji broliai, 12 liaudies kūrinių	5.00
Liet. dainų ir operų rinkiniai, J. Karvelis, 10 plokštelių ...	5.00
Lietuviškos kamerinės muzikos 2 pl. Iz. Vyt. Vasilūno	5.00
Lione Jodis contrato, Town Hall 14 kūrinių rečitalio plokšt.	4.00
Lithuanian 2-speed record course (Nr. 1, 2 pl. 2 žod.)	3.00
Lithuanian 2-speed record course	3.00
Lietuvių dainos ir šokiai: 5 polkos, 4 valsai ir dainos. St. \$4	3.50
Lietuviškų šokių muzika iš 6 polkų, valsų ir dainų	3.50
Lietuvos Atsiminimų 25 m. jubiliejaus dainos	4.00
Mes padainuosim, Ciurlionio ansamblio 16 l. dainų. St. \$7.50	6.50
Mes žengiam su daina, N.Y. vyrų oktetu 17 dainų. Stereo \$4	3.50
Operų Arijos, Sol. St. Baro	5.00
O ramūnelė, pasakyk, Birutė Tamošiūnas, 12 muzikos šokių	6.00
Pavergtos Tėvynės muzika Nr. 1, 12 liet. dainų	3.00
Pavergtos Tėvynės muzika Nr. 2, 12 liet. dainų-šokių	3.00
Pilėnai, Liet. opera iš pavergtos Lietuvos (3 plokštelių)	8.00
Poezija, A. Gustaitis ir Stasys Santaviras	5.00
Ar pamenai, V. Stankus, 10 šokių muzika solo	5.00
Rozės ir tylos vakarai, V. Stankus, 11 lengvosios šokiai	5.00
Sutemi garsai, V. Stankus, 10 muzikos šokių — Stereo \$6.00	5.00
S. Barkaus radijo vak. dainuoja, 10 kalėdinių ir 10 liet. dainų	4.00
Suk, suk ratelį, Vilniaus choro 14 lietuviškų dainų. Stereo \$4	3.50
Težydi vėliai Lietuva, Vyčių choro įdainuota 17 liet. dainų	3.00
Tėvynės aukojam, Dainavos ansamblio, 14 liet. dainų. St. \$6	3.00
Trijų metų lūtė, Ir. Giečiūtės 8 liet. patriotinės vaikų dainos	5.00
Tėvynės meilė nemari, A. Dambrauskaitės 13 liet. dainų	3.50
Worcesterio Mėgėjų ratelio, 14 lietuviškų dainų	3.50
Varpas, Toronto choro 8 liet. dainos ir 6 liet. operos, st. \$6.00	5.00
7 Kristaus žodžiai, šv. Kazimiero parapijos choras	4.00
40 liet. dainų muzika. Tautinio orkestro leid. Stereo \$4.00	3.50

DARBININKO ADMINISTRACIJA
910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221

(Persiuntimo išlaidom prašom pridėti 50¢; į Kanadą \$1.50)

BRIDGEPORT, CONN.

Sv. Jurgio parapijos klebono kun. P. Pranckaus pranešimu pereinatis metais parapija turėjo virš 80,000 dol. pajamų. Apmokėjus visas išlaidas, parapijos izde liko virš 700 dol. Parapijai šiuo metu priklauso virš 700 šeimų. Parapija turi ne tik savo bažnyčią, bet taip pat mokyklą ir vienuolyną, dvi svetaines ir kleboniją. Parapijoje dirbuojasi trys kunigai: klebonas kun. P. Pranckus, kun. J. Kazlauskas ir vienas kitatautis kunigas.

Klebonas ypatingai ragino visus parapiječius lankytis sekmdienio lietuviškose mišiosse ir bendrai giedoti lietuviškas giesmes. Taip pat į lietuviškas pamaldas kvietė ypač lietuvišką jaunimą. Dabar gražiausias pamaldos yra lietuviškos

Paskutiniu metu palaidoti J. Rimkus ir J. P. Skubas.

Alto susirinkimas buvo gausus dalvyiais. —O.

NAUJI DARBININKO SKAITYTOJAI

P. Dzimidis, Toledo, Ohio, J. Sutkaitis, W. Germany, K. Greičius, W. Germany, L. Dranagauskas, Woodhaven, N.Y., D. Saltis, Woodhaven, N.Y., B. Baltušis, Midland, Mich., R. H. Carty, Old Greenwich, Conn., J. Dilys, St. Catharines, Ont., Canada, J. Pakalnis, Grand Rapids, Mich., M. Bagdon, Chicago, Ill., B. Oniūnas, Maspeth, N.Y., J. Getschas, W. Germany, Labor Service Co. W. Germany, V. Balčiūnas, W. Roxbury, Mass., J. Navulis, Gulfport, Fla., A. Kasparait, W. Germany, B. Vaškėlis, Easton, Pa., A. Gečys, Bronx, N.Y., F. Gabalis, Edinboro, Pa., Kun. A. Rubikas, W. Germany, Vl. Selenis, Fraser, Mich., V. Katinas, Richmond Hill, N.Y., P. S. Shimkus, Scranton, Pa., A. Lukas, Oakville, Ont. Canada, V. Anonis, Forest Hills, N.Y., J. Dau-

L. K. M. Federacijos New Haveno Klubas. Iš k. į d. I eilėje: dr. Vėbrienė, A. Kazlokiene (viešnia), G. Matulaitytė-Rannitienė, V. Jonuškaitė (viešnia), G. Židonienė, K. Kasparavičienė; II-e eilėje: A. Lipčienė, Z. Zemliauskienė, V. Gruodienė, St. Leikienė, V. Gruzdienė, S. Valiukienė, A. Goldupienė, A. Vaišniene, L. Židonytė ir D. Ščiukienė.

Vienintelis Importuotojas Amerikai
Sios vokiečių gamybos Gyvenamojo — Kambario Spintos

URIME ĮVAIRIAUS DYDŽIO IR ĮVAIRIOS RŪŠIES RASITE MŪSŲ SANDELYJE VISADA Viršuje parodoma spinta išardoma — Pristatoma bet kur JAV-se

ADOLFSCHRAGERFURNITURE, Inc
Yorkvilės Didžiausia. Gražiausia Baldų Krautuvė
DABAR: 336 East 86th St. (tarp 1 ir 2 Avenue) N.Y.C.
Tel. TR 9-0400
Adara kasdien iki 9 val. vakaro, antradieniais ir šeštadieni iki 6 v. vak

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAMS palengvinti išsiūsti prenumerata dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiūsti adresu:

Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221

Prašau prafęsti prenumeratą 1967 metams.

Vardas ir pavardė .....

Adresas .....

DARBININKAS naujiem skaitytojams pirmuosius metus tik \$5.00. Visi kiti skaitytojai, kur begyventų, moka \$7.00.

Siunčiu už prenumeratą \$..... aukų \$..... Viso \$.....

(Data) (Parašas)

PIRMAUJANTI DESRU PREKYBA NEW YORKE
VOKISKOS SPECIALYBĖS

SCHALLER & WEBER

AUGSCIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI
Mūsų krautuvėse geriausios dešros
Kelionei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai
Užleikite — įsitikinsite!

6 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 6

New Yorke: 1654 2nd Avenue — TR 9-3047
(Tarp 85 - 86 gatvių)

Ridgewode: 56-54 Myrtle Ave. — VA 1-7068

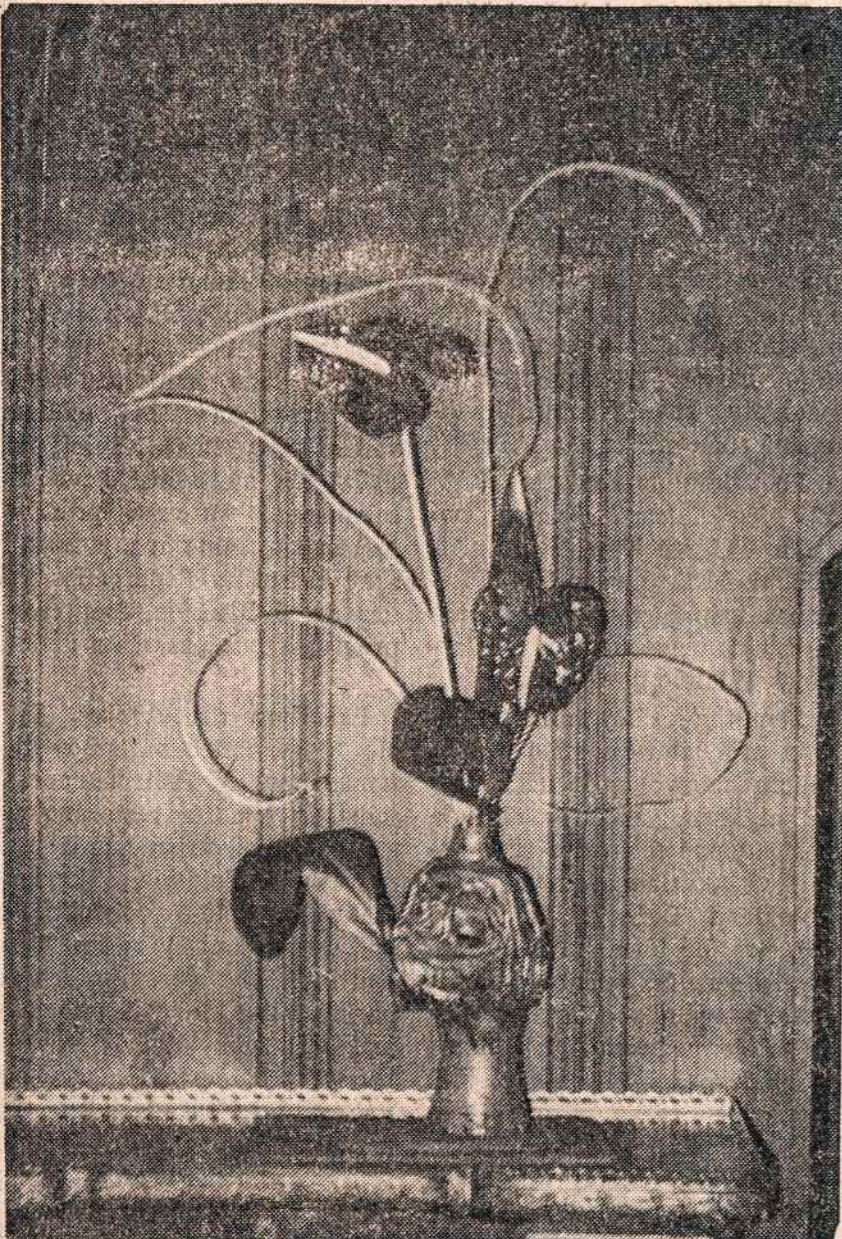
Astoriijoje: 28-28 Steinway St. — AS 4-3210

Franklin Square, L. I.: 981 Hempstead Tpke. — 437-7677

Flushing: 41-06 Main Street — HI 5-2552

Jackson Heights: 82-10 37th Ave. — DE 5-1154

Marija Totoraitytė-Cohn laimėjo pirmą premiją už šią stalo puošmeną

UŽAUGINO GRAŽIAUSIAS GĖLES

Marie Totoraitytė — Cohn, Amerikoje gimusi ir augusi lietuvaite, dabar gyvenanti Rye, N.Y., yra žinoma visoje apylinkėje kaip geriausia gėlių augintoja. Ji priklauso Mamaronck ir Larchmont Garden gėlių augintojų klubam ir dalyvauja visose rengiamose gėlių parodose.

Klubas per gėlių žydėjimo sezoną turi 7 parodas. Ji, kaip ir kiti nariai augina visokias gėles, bet labiausiai pasižymėjo su jurginiais. Savo gėlių daržę ji turi 40 skirtingų rūšių jurginų. Jos jurginai buvo toks didelis susidomėjimas, kad ji turėjo papasakoti klubo susirinkimuose apie jų auginimą ir prižiūrėjimą, išmokyti iš savo mamos lietuvis (abu tėvai buvo lietuviai). Klubo narėm savo namuose ji aiškino ir demonstravo kaip reikia jurginus prižiūrėti nuo pasodinimo pavarai iki iškasimo šaknų-bulvių rudenį. Jos jurgino žiedo skersmuo buvo 12 inčių.

Per vienus metus ji buvo apdovanota 15 mėlynų (Ribbons) kaspinių — pirmą premiją, 16

raudonų kaspinių — antra premija ir 9 geltonų kaspinių — trečią premiją. Taip pat ir pinigėmėm dovanom ir sidabrine vaza.

Aukščiausią premiją (National Award) ir 100 tulpių bulvelių augintojų klubam ir dalyvauja visose rengiamose gėlių parodose. Be to, ji yra gavusi pirmą premiją už Abstract Arrangement — meniškai padarytą gėlių puokštę stalui papuošti.

Turėdama gražų balsą, jaunystėje dalyvavo lietuviškuose choruose ir dabar nepraleidžia nė vieno lietuviško renginio ar koncerto. Praeitą vasarą, viešint New York'e grupei Argentinios jaunimo, dalyvavusio jaunimo kongrese, pakvietė juos į savo gražią rezidenciją, praleisti dieną, besivaisinant, besimaudant ir besiklausant puikios plokštelių muzikos. J.B.

Kas norėtų skelbtis Darbininke prašomas skambinti: **Glenmore 2-2923**

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

Bostono tarplubinėse, Lietuvių B komanda, kurios kapitonu yra jaunas Saulius Girnius, praeitą penktadienį pelnijo svarią pergalę. Buvo įveiktas B lygos pirmūnas — Harvardo universitetas, santykiu 4:1. Taškus pakrovė: William Shakalis, N. Guetting, Saulius Girnius ir Bronius Skrabulis. Komandoj pasižymi 16-metis (6 metų jaunuolis) W. Shakalis iš Stonham, Mass. Jis pelnijo 4 taškus iš 6 galimų. Kitose rungtynėse Lietuvių I pelnijo 5:0 iš Cambridge I.

Hastingso turnyrą, Anglijoje, laimėjo buv. pasaulio čempionas M. Botvinnik 6½:2½ tš., W. Uhlman, Rytų Vokietija 5½.

Paul Keres, Estijos didmeistris, laimėjo 100 metų jubiliejinį Stockholmo šachmatų klubo tarpt. turnyrą su 8½:½ tš. Svedijos meistras Johanson atsiliko 2½ tš.

Juris Ozols, Bostono lietuvių komandos talkininkas, nugalėjo Bostono čempioną Alex Keyes, partijoje, žaistoj 1966 m. pabaigoje. Baltieji: Ozols; juodieji — Keyes.

- 1. e4 e6 2. d4 d5 3. Zc3 Bb4 4. e5 Ze7 5. a3 R:2 6. b:R e5 7. a4 Ze6 8. Zf3 Rd7 9. Re2 Va5 10. Vd2 c:d 11. c:d V:V 12. R:V Zf5 13. c3 Za5 14. 0-0 0-0 15. Bfb1 Ba6 16. Rd3 b6 17. Zg5 Ze4 18. Re1 f6 19. e:f g:f 20. R:f5 f:g 21. Rh3 Bf7 22. g3 e5 23. Rg2 e4 24. Rf1 e3 25. f:e3 B:f1+ 26. K:B Z:e3+ 27. Kgl Rf5 28. Bb5 Rd3 29. Rd2 R:B 30. a:R Zc4 31. R:g5 Za5 32. Be1 B:c3 33. Be8+ Kg7 34. Rd2 Bd3 35. R:2 b:R 36. Be7+ Kg6 37. B:a7 B:d4 38. B:a5 Kf5 39. b6 Ke4 40. Bb5 Ba1+ 41. Kg2 Bd2+ 42. Kh3 ir juodieji pasidavė.

SPORTAS

FUTBOLAS

Visame New York'o futbolo gyvenime naujienų nedaug. White Plains community centro salėj vyksta turnyras, kuris baigiamas ateinančių sekmadienį. Aikštėse matomos tik žemėnių klasių, daugiausiai turės varžybų, rungtynės. Pereitą savaitę iš mūsų žaidė jauniai. National Junior Cup varžybose mūsų žaidė pralaimėjo stipriam Bronx Tigers 0:1 (0:0) tik po geros kovos. Lietuvių Atletų Klubo jaunių komanda žaidė šios sūdeties: Atkočius; Jurkuvėnas, Betagnia; Bandžiukas, Jonic II, Bileckis; Meilus, Milukas, Malinauskas, Adomavičius, Jonic I. Ateinantį sekmadienį vėl žaidžia tik jauniai. Rungtynės 1 v. prieš St. Bridget priešrinkno aikštėje. **Atletas.**

M. Totoraitytė-Cohn išteikiama premija

NURSING HOMES

MANOR HAVEN REST HOME

24 hour care of Convalescent and Aging R.N. supervision — modern clean. Reasonable rates. 222 Columbia St. Huntington Station. Call: HA 3-9638.

DISPLAY

SPANISH LANGUAGE RECORDS Catalogs free on request from the Spanish Music Center 319 West 48th Street, New York, N.Y. 10036. Write today or phone (212) JU 2-4280 for your FREE CATALOG.

FEMME FASHIONS

Open 6 days a week Custom made Bridals and Formals Ladies Sports Wear 1115 Summit Ave Union City N.J. Dial 201 - 865-3136

ARD Rental Corp. "One of the City's largest Trailer Rentals" Lease-daily, Rent - Monthly, Sales - Yearly Trailers for every purpose Volume Vans, Open Tops, Flatbeds City delivery trailers, Storage boxes. Reas rates, prompt service. Thomas and Gardner Ave, Bklyn, NY ST 2-7400

TO PLACE YOUR AD, CANCEL OR CHANGE Tel. 867-3680

SCHOOLS

CUBAN - AMERICAN INSTITUTE

Learn how to learn English or Spanish correctly special evening classes daily from 4 PM to 10 PM. — 4327 Bergen Line Ave Union City N.J. For appointment call 866-7768

H. W. MALE

Maintenance Mechanic qualified applicant who must have minimum 5 years plant experience. A National chemical Corporation located in So. Kearny. Excellent wages and fringe benefits. Immediate opening. Call Mr. Knobbe 642-0350. — An Equal Opportunity Employer.

HOSPITAL ADMITTING CLERK

Nightwork, heavy phone work, must be able to type 45 w.p.m. We're looking for a reliable and energetic person. — Only experienced need apply. Please call for interview Tues. Mr. Munnerlyn.

"SALARY OPEN" AU 1-4100

H. W. FEMALE

NURSES — R.N. L.P.N.

Full or part time. Assistant Director. Degree and Supervisory knowledge required. Head & Staff Nurses Call all week.

Contact MRS. LIEBERMAN Director of Nursing

(212) AU 1-4100

Knickerbocker Hospital 70 Convent Ave. New York City

HOTELS

GRANDA HOTEL

Ashland Place & Lafayette Ave Brooklyn N. Y.

MONTHLY DAILY & WEEKLY

Call UL 8-2000

You are always welcome at the

HOTEL CECIL

210 W. 118 Street

All rooms with bath or running water, Radio or TV

New Low Rates For reservations call

864-3600

JOHN W. HARRIS (Mgr.)

SERVICE

FLOOR WAXING & WHITE WASHING

Nopolins Building Co Maint

2143 7th Avenue New York City

Call 666-2261 or 298-9448 after 1 PM.

DISPLAY

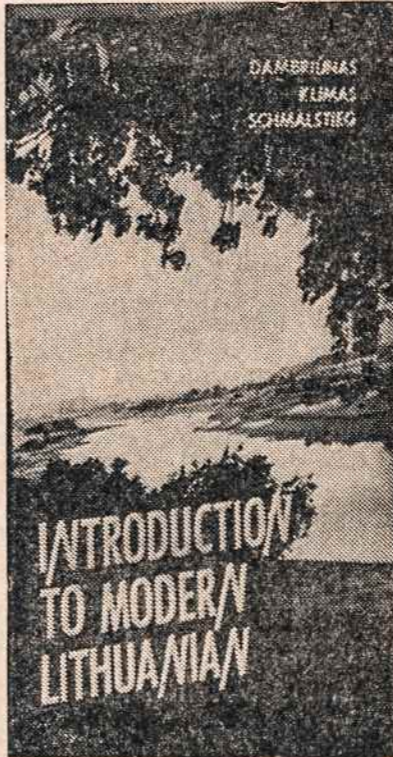
Bath & Closet Interiors of Brooklyn, Inc. — Custom designed baths and closets, designers of vanities, medicine cabinets, lighting fixtures, decorative brass and accessories. M. Druda, NSID Helene Haack — 2712 Nostrand Ave, Bklyn CL 8-5775 / Woodmere, LI. FR 4-5900

THE CASTLE INN

Banquets Our Specialty Private Parties Weddings & other Social Functions in an Old World atmosphere Luncheons and Dinners Daily Open Daily and Sunday

712 MAIN ST ISLIP

JU 1-9651 — JU 1-5540

Introduction to Modern Lithuanian. Puikus lietuvių kalbos vadovas su 40 pamokų, gramatikos priedu, skaitymais ir žodyneliais. Tekstas ir paaiškinimai anglų kalba. Nemokantiems ar nedaug mokantiems lietuviškai — puiki galimybė išmokyti. Parengė L. Dambriūnas, A. Klimas ir W.R. Schmalstieg. Išleido lietuvių pranciškonai Brooklyne. 479 psl., kietais viršeliais. Kaina 7 dol. Galima užsisakyti:

DARBININKAS 910 Willoughby Ave. Brooklyn, N. Y. 11221

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

VAITKUS FUNERAL HOME

197 Webster Avenue

PRANAS VAITKUS Laidotuvių Direktorius ir balsamuotojas Cambridge, Mass

NOTARY PUBLIC

Patarnavimas dieną ir naktį. Moderniška koplyčia šermentims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus — Tel. TR 6-6434

Tel. Evergreen 7-4335

Stephen Aromiskis (ARMAKAUSKAS)

Graborius - Balsamuotojas MODERNI KOPYČIA 423 METROPOLITAN AVE. Brooklyn, N. Y.

Stagg 2-5043

Matthew P. Ballas FUNERAL HOME

Moderni koplyčia - Air conditioned A. J. BALTON-BALTRONAS Licensed Manager & Notary Public 660 Grand St., Brooklyn 11, N.Y.

Evergreen 8-9770

Joseph Garszva GRABORIUS BALSAMUOTOJAS

231 2BEDFORD AVE. Brooklyn, N. Y.

J. B. Shalins-Salinskas LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

84-02 JAMAICA AVE. (prie Forest P'way Station) Woodhaven, N. Y.

Suteikiame garbingas laidojimas. Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventiliacija. Tel. Virginia 7-4499

Theodore Wolinnin, Inc.

E. JOSEPH ZEBROWSKI Laidotuvių direktorius Moderniška koplyčia su Air Condition 123 E. 7th St., New York 9, N.Y. GRamercy 5-1437

Long Island

statome įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. Primum užsakymus pastaityti pagal pirkėjo pageidavimus ant mūsų arba pirkėjo žemės. Statybą atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai prieinamą kainą. Visais reikalais kreiptis pas statybininką Andrių Armoną Tel. 516 AN 1-2864

Daug sutaupysi pirkdamas per SPARTĄ radiją, radioconsoles, color ir kt. TV, tape recorderiai, patefonai, fonografai, iv. skaičiavimo mašinos, cash registeriai, rašomos mašinelės visomis kalbomis. Visi gaminiai Telefunken, Grundig, Zenith, Burroughs, Olympia, Royal, etc. Katalogus ir informacijas gausite tik pranešę savo adresą — J. L. GIEDRAITIS, 10 Barry Dr., E. Northport, N.Y. 11731

LIETUVOS RADIJINIŲ RADIO VAL 25 METRAI SESTADIENIAIS NUO 5 IKI 6 V.P.P. DIREKTORIUS: DR. JOKUBAS J. STUKAS 1330 Kil 979 Mg FM ADRESAS: 1016 SCHLEIFER ROAD HILLSIDE N.J. 07205 TELEFONAS: 289-6878, AREA CODE 201

LAISVĖS ŽIBURYS Radio programa lietuvių ir anglų kalbomis sekmdieniais, 9 - 10 val. ryto WHBI 105.9 FM banga Išlaikoma lietuvių radio klubo narių mokesčiais, aukomis ir skelbimais. 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379 Vedėjai: ROMAS KEZYS — TW 4-1288 ANTANAS MAZEIKA — VI 5-6332

JUOZO MISIŪNO RAY'S LIQUOR STORE Galima gauti įvairiausias rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų... Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno. 103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y. Telefonas: Virginia 3-3544

Insurance - Real Estate JOHN ORMAN AGENCY Pildomi miesto, valstybės ir federalinės valdžios mokesčių (Income Tax) pareiškimai. — Tel. Virginia 6-1800. 110-04 Jamaica Avenue Richmond Hill 18, N Y Tel. Virginia 6-1800

Mes esame maži, tad ir erdvės plėstis yra daug! Galimybių taip pat netrūksta. Tik reikia: daugiau akcininkų, didesnio kapitalo. LITAS Investing Company, Inc. 100-21 89th Ave., Richmond Hill, N.Y.; HI 1-6799 6755 S. Western Ave., Chicago, Ill.; GR 6-2242 LITAS duoda paskolas lengvomis išimokėjimo sąlygomis. Paskolų pareikalavimas dažnai būna didesnis negu galime patenkinti. Jei nenorite tapti LITO akcininkais, galite tapti indėlininkais — galite LITUI paskolinti. Mokame aukštas procentus. Bet pirmą pagavokite apie akcijas. Pirkite LITO akcijas šeimos nariams, ypač jauniems, kad jie augtų kartu su LITO bendrove. Viena LITO akcija šiuo metu kainuoja 12 dol. Akcijų pirkimo ir bendrai informacijos reikalais prašom kreiptis į New York'o arba Chicagos įstaigas.

LIUDOS MIKULSKYTĖS įvairių moteriškų drabužių krautuvė Krautuvėje yra didelis įvairių gatavų moteriškų drabužių pasirinkimas: išėiginės - balinės bei darbo suknelės, megstukai, apatinukai, blizskutės, kojinės. Čia gaunama sūtiniausias gatavi moteriški drabužiai, pritaikinti įvairioms progoms ir dydžiai. 95-04 JAMAICA AVE. Woodhaven, N.Y. 11421 — Tel. 849-7240 —

HAVEN REALTY Real Estate • JOSEPH ANDRUSIS • Insurance Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pigu investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 val popiet. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. Tel. VI 7-4477

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai Šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai DALIA ir ALBERTAS RADZIŪNAS, sav. 36-38-40 STAGG STREET BROOKLYN, N. Y. 11206 Telefonas STagg 2-5938

Norite geros meniškios fotografijos — PORTRETO - ŠEIMOS - VAIKU įvairių progų: vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir kt. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys — VYT. MAŽELIS Tel. HYacint 7-4677 422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.

WINTER GARDEN TAVERN Inc. VYTAUTAS BELECKA Savininkas Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami poalduotiniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina 1883 MADISON STREET BROOKLYN 27, N. Y. (Ridgewood) Tel. EVERgreen 2-6440

M. Totoraitytė-Cohn kūryba — puokštė stalui papuošti

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJIENOS**

Vienuolynas ..... GL 5-7068
Spaustuvė ..... GL 2-6916
Administracija ..... GL 22923
Redakcija ..... GL 5-7281

Religinio meno parodą rengia Liet. Moterų Klubų Federacija vasario 25-26 Maspetho parapijos salėje. Šia paroda pradeda Klubų Federacijos 20 metų sukakties minėjimas. Federacija mano minėjimą išplėsti ir surengti dar įvairių kultūrinių parengimų. Parodon kviečiami dalyvauti visi rytinio pakraščio lietuviai dailininkai.

Aušros Vartų parapijoje blynų balius bus vasario 5 tuoj po sumos parapijos salėje. Rengia tos parapijos šv. Rožančiaus draugija. Šis tradicinis užgavėnių blynų balius visada sutraukia daug žmonių. Rengėjai kviečia ir dabar visus apsilankyti.

Balfo centro valdybos posėdis buvo sausio 17. Svarstyta einamieji šalpos reikalai.

Kun. V. Martinkus, Balfo pirminkas ir Providence lietuvių parapijos klebonas, vyksta į Pietų Amerikos lietuvių kongresą, kuris bus sausio gale ir vasario pradžioje.

Redakcijoje lankėsi kun. dr. Valdemaras Cukuras, šv. Tomo par klebonas Voluntown, Conn., ir Putnamo kolegijos profesorius, ir kun. Vytautas Zakaras, Putnamo vienuolyno senelių prieglaudos kapelionas.

Operetės choro metinis koncertas bus balandžio 15. Programoje dalyvaus ir choras iš Hartfordo, diriguojamas J. Petkaičio, taip pat ir Operetės choras, kuriam vadovauja Mykolas Cibas.

Vyresniųjų moksleivių ateitininkų Marijos Pečkauskaitės kuopos susirinkimas įvyks sausio 21, šeštadienį, 2 val. popiet. Apreiškimo parapijos salėje. Bus padaryti pranešimai iš moksleivių ateitininkų kurisų Dainavoje ir aptarti kiti aktualūs reikalai.

Maironio šeštadieninės mokyklos visuotinas tėvų susirinkimas įvyks sausio 21, šeštadienį, 12 val. mokyklos apatinėje salėje. Bus svarstomi visiems rūpimi klausimai. Prašome visus tėvelius dalyvauti. — Tėvų komitetas.

Lietuvių Moterų Klubų Federacijos valdybos narės Irenos Banaitienės vyrui inž. Broniui Banaičiui mirus, Federacijos valdyba vietoje gėlių paskyrė 20 dol. auką vysk. Matulaičio vardo senelių namų statybos fondui.

Mykolo Viltės poezijos knyga "Neparašyti laiški", atspaus-ta prieš šventes pranciškonų spaustuvėje, platinama labai sėkmingai. Poezijoje liečiama partizanų tema ir trėmimai į Sibirą. Išleido "Į Laisvę" knygu leidykla.

VI. Baltrušaitis, buvęs Apreiškimo parapijos vargonininkas ir N.Y. liet. vyrų choro dirigentas, į Chicago išvyko sausio 19. Ten jis bus vargonininku lietuvių parapijos bažnyčioje Marquette Parke. Prieš išvykdamas buvo užėjęs į Darbininko redakciją atsisveikinti.

Marytė ir Onutė Povilaitytės, gyv. Marcy Str., Brooklyne, sausio 15 išskrido į Argentiną, kur dalyvaus jaunimo stovykloje ir Pietų Amerikos lietuvių kongrese. Argentinoje išbus visą mėnesį.

New Yorko Vyrų oktetas, vadovaujamas muziko A. Mrozinsko, ir tautinių šokių šokėjai, vadovaujami J. Matulaitienės, atliks meninę programą Vasario 16 minėjime, įvyksiančiame vasario 19 Websterio salėje, Manhattane.

Jūratė Kazickaitė sausio 29, sekmadienį, dalyvauja televizijos "Password" programoje kuri bus matoma 5 val. 2 kanale.

Darbininko spaudos kioskas šiais metais Vasario 16 minėjimo proga veiks šiose vietose: vasario 12, sekmadienį, 3 val. popiet Bayonne, N.J.; vasario 19, sekmadienį, 3 val. popiet Kearny, N. J., ir Webster Hall, New York. Kioske bus galima įsigyti naujausias lietuviškas knygas, lietuviškos muzikos plokštelės ir medžio drožinius. Darbininko skaitytojai galės atnaujinti savo prenumeratą. Dar neskaityti Darbininko galės užsisakyti pirmieji metams už 5 dol.

A.L.R.K. Federacijos New Yorko ir New Jersey apskrities valdyba sausio 22 d. 12 val. (tuoj po mišių) Apreiškimo parapijos mokyklos patalpose šaukia katalikiškų organizacijų ir draugijų atstovų susirinkimą. Organizacijos bei draugijos prašomos atsiųsti savo atstovus; atstovams įgaliojimai nereikalingi. Draugijom bei organizacijom atskiri kvietimai nebus siuntinėjami, todėl prašom šią žinutę priimti kaip kvietimą.

LIETUVIŠKŲ VYČIŲ VEIKLOJE

Newark, N.J. Lietuvos vyčių centro valdybos posėdis įvyks sausio 28, šeštadienį, 3:30 val. popiet Robert Treat Hotel patalpose, Park Place, Newark, N.J. Valdybos nariai, kurie posėdyje negalės dalyvauti asmeniškai, prašomi savo pranešimus atsiųsti pirmininkui Aleksandrui Wesey šiuo adresu: 72 Steamboat Road, Great Neck, L.I., N.Y. 11024. —F. V.

Maironio mokyklos mokiniai kalėdinės eglutės programoje suvaidinę cirka. Jūs parengė St. Modzeliauskas. Nuotr. R. Kisieliaus

KALĖDINIAI PARENGIMAI NEW YORKO JAUNIESIEMS

Kalėdų tarpsnyje didžiojo New Yorko atžalynas turėjo porą švenčių nuotaika dvelkusių parengimų. Pradžią padarė Neringos (skaučių) ir (Tauro) skautų tantai, gruodžio 20 surengė bendrąsias Kūčias. Kaip įprasta praeitais metais, skautai, keliavę iš vienos parapijos į kitą, Kūčiom susitelkė mažiau lankomaj Aušros Vartų parapijoj žemutiniam Manhattane.

Skautam ir jų artimesiems susėdus prie tradiciniais patie-

— **ALSS Literatūros Fondas** užsilikusius savo spaudos leidinius išparduoda šiomis kainomis: K. Bielinio, "Dienojant" ir "Penktieji metai" — po 2 dol., "Teroro ir vergijos imperija Sovietų Rusija" — 75 ct., S. Kairo "Lietuva budo" — po 2 dol. Kreiptis į vietoje knygų platintojus arba "Keleivio" administraciją.

Williamsburge išnuomojamas butas iš 4 kambarių antroje aukšte. Pigi nuoma — geras susisiekimas. Kreiptis: Mr. Guris, 36 Scholes St., Brooklyn, N.Y. 11206.

Woodhavene išnuomojami 3 kambariai privačiame name, po valdžios kontrole. Arti krautuvės ir Jamaica linijos stotis. Pageidautina: du vyrai ar dvi moterys arba vedusių pora be vaikų. Kreiptis 6:30 val. vak. telef. AX 6-8652.

Ieškoma šeiminkė lietuvių šeimai Forest Hills, N. Y. Atskiras kambarys, geras atlyginimas. Skambinti vakarais po 6 val. Tel. 793-1645.

Prenumeratoriai, pakeisdami savo adresą, prašomi administracijai pranešti ne tik naują, bet ir seną adresą. Taip pat neužmirškite pridėti pašto zip code numerio.

kalais nusagstyty stalų, į salę įžengė tautiniais drabužiais tuvuaitė (E. Garunkštytė) su didoka degančia žvake. Prisiarti- no po vieną skautą, skautę, paukštytę, vilkiuką, ir jie įdėgė žvakes ant stalų. Skautės pradžiuo montau, sktn. Vyt. Kidolis pakalbėjo apie Kūčių papročius, paukštytės bei vilkiukai pasirodė vaizdeliu Kristaus gimimas, protarpiais skambėjo kalėdinės giesmės.

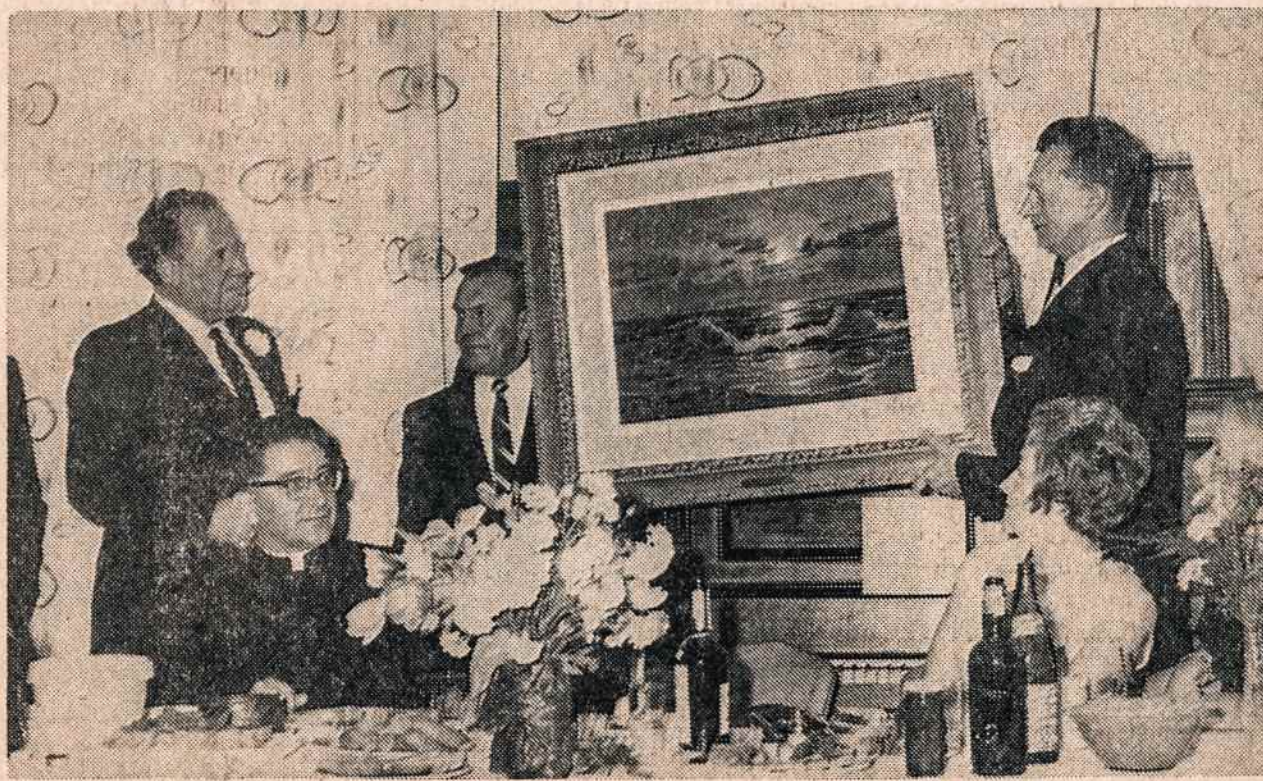
Klebonui kun. J. Gurinskui sukalbėjus maldą, pradėta vaišintis. Baimigė skautų kapelionas kun. J. Pakalniškis pakvietė aplankyti bažnyčią, kurion daugis užsuko bene pirmąjį kartą. Bažnyčioje klebonas trumpai papasakojo šios šventovės istoriją — jos vardas siejamas su Aušros Vartais Vilniuj. Visi kun. J. Pakalniškiai vadovaujant, sukalbėjo maldele.

Abiejų tuntų vardu Tauro tuntininkas sktn. A. Samušis padėjo klebonui už salę ir

vyr. skaučių židiniui (vadovauja Ald. Gerulaitienė) už Kūčias. Vidury salės švitėjusi eglutė buvo papuošta pačių skaučių bei paukštyčių darytais šiaudinukais.

Kitas parengimas buvo Maironio šeštadieninės mokyklos tradicinis eglutės vakaras sausio 15 Apreiškimo parapijos patalpose.

Pradinį žodį tarus mokyklos vedėjai E. Ruzgienei, scenoje nušvito gyvasis paveikslas Kalėdų tema (paruošė mkt. J. Kregždienė, talkino mkt. E. Urbelienė ir mkt. R. Kisieliaus). Lietuviškų kryžių pavėsyje baltavo trys tuzinai angelų (mergaitės ir berniukai). Atskirą grupę sudarė VIII klasės auklėtiniai, apsirengę tautiniais drabužiais. Aštuntokai padėklamavo eilėraščių, kuriais skverbėsi lietuviškieji motyvai, iš už scenos sklido mokyklos choro (vadovaus mkt. R. Kisieliaus) giesmės.

N.Y. lietuvių vyrų choras, atsisveikindamas su savo dirigentu VI. Baltrušaičiu, įteikė jam dail. C. Janušo paveikslą "Jūra". Nuotr. R. Kisieliaus

Bayside, Queens paieškoma moteris, kuri galėtų pabūvoti su kita senyvo amžiaus moterim kelias dienas savaitę. Ten galėtų nakvoti arba ateit iš namų. Informacijai skambinti vakarais po 7 val. Tel. BA 4-01 04.

Help wanted. Clerk trainee. High School graduate. Midtown one girl office, Write, light typing, good handwriting. Pleasant personality. Call PE 6-6330.

WAGNER THEATER

110 Wyckoff Ave., Ridgewood, N.Y.
Kasa atidara: Penktadieniais 6 val. p.p.
Šeštadieniais iki filmos pabaigos;
Triedadieniais — 12 val. dienos.
Sausio 21 — iki sausio 25, 1967
Pirmą kartą New Yorke —
"SING, ABER SPIEL NICHT MIT MIR"
Vaidina:
A. Hoven, W. Frydberg, R. Gildo
Priedinė filmas:
"ICH UND MEINE FRAU"
Ir vėliausia vok. įvykių apžvalga.

AMERIKOS LIETUVIŲ INZINIERIŲ IR ARCHITEKTŲ SAJUNGOS

New Yorko Skyrius

maloniai kviečia visus į

TRADICINIŲ BALIŲ

kuris įvyks

vasario 4 dieną

9 val. vak.

THE SUMMIT OF NEW YORK

East 51 Street at Lexington Ave. New York, N.Y.

Sokiams groja Joe Thomas orkestras.

— Įėjimas \$13.50 asmeniui —

Bilietai užsakomi iš anksto iki 1967 m. sausio 25 d. Pinigus siųsti: A. Vilčinskis — 50 So. Munn Ave. (#809), E. Orange, N. J. 07018 Baliaus reikalais kreiptis: S. Remėza — 212 MI 7-6189 ir A. Garbauskas — 201-773-5184.

SKYRIAUS VALDYBA

BOSTONO ŽINIOS

ASS Bostono Skyriaus susirinkimas įvyks sausio 29, sekmadienį, 4 val. p.p., pas p. Sužiedėlius, 30 Upton, Brocktone. Programoje bus kun. prof. S. Ylos paskaita, naujosios valdybos pristatymas bei metinės veiklos pranešimas. Naujoji valdyba yra numačiusi kovą 12, sekmadienį, surengti prof. S. Šalkauskio minėjimą. Paskaitą skaityti sutiko Federacijos vad. dr. J. Girnius. Smulkesnė programa bus paskelbta vėliau. R.

Pavaišino darbuotojus. Sausio 15 šv. Petro parapijos klebonas kun. A. Baltrušinas sukvietė į Vicliff's restoraną visus parapijai dirbančius ir juos pavaišino pietumis, kuriuos kiekvienas galėjo pasirinkti pagal savo skonį. Į vaišes buvo pakviesti visi parapijos choro nariai, aukų rinkėjai bažnyčioje, CCD mokytojai ir parapijos CYO bei orkestro vadovai. Vaišėse taip pat dalyvavo visi parapijos kunigai.

Pyragų išpardavimą ruošia CYO orkestro nariai sausio 22 šv. Petro parapijos salėje prie E. 7-tos gatvės ir taip pat salėje po bažnyčia. Išpardavimas vyks po kiekvienų šv. Mišių. Pelnas eis orkestro išlaikymui.

Vadinami Blitz parengimai šv. Petro parapijos salėje prie E. 7-tos gatvės pradėti sausio 9. Pirmasis parengimas buvo labai sėkmingas ir jį atsilankė 115 bostoniečių. Šie parengimai vyks kiekvieną pirmadienio vakarą nuo 8 iki 10 v.v. Pelnas eis parapijos remontam. Parapijos klebonas salei gavo naujas kėdes, ir jau pakviesti kontraktorai idėti salei oro vėdintuvus, kad atėjusiem nereikėtų kvėpuoti tabako dūmais persunktu oru.

Šv. Petro parapijos moterys kiekvieną šeštadienį 7:30 val. vak. parapijos salėje prie E. 7 gatvės rengia vadinamus Whist Party. Šiuos parengimus mėgsta labiau senesnio amžiaus žmonės, kadangi reikia mokėti lošti kortomis vadinamą Whist. Šiuose parengimuose dalyvaujančiųjų skaičius kiekvieną savaitę daugėja.

Šv. Petro parapijos choro koncertas įvyks sausio 22 d. 4 val. po pietų. So. Boston Liet. Piliiečių Draugijos namų 3-jo aukšto salėje. Koncerto programa išpildys sol. Stasys Baras ir parapijos choras, kuriam vadovauja komp. Jeronimas Kačinskas.

Parengimai New Yorke

Sausio 28-29 — Atlanto pakraščio Liet. Bendruomenės jaunimo 'suvažiavimas Liederkranz salėje, 6 East 87th Street, Manhattane.

Vasario 4 — Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų S-gos New Yorko skyriaus tradicinis balius The Summit of New York viešbutyje, E. 51 Street ir Lexington Ave., Manhattane. Pradžia 9 v.v.

Vasario 5 — Lietuviškos užgavėnės Apreiškimo parapijos salėje, Brooklyne. Rengia Liet. Katalikių Moterų S-gos 29 kuopa. Pradžia 1 val. p.p.

Kovo 5 — New Yorko lietuvių moterų dailininkų paroda ir vaišės Carnegie International Endowment Center patalpose 345 E. 46 Street, Manhattane. Rengia D. K. Birutės Karių Šeimų D-jos New Yorko skyrius.

Kovo 12 — Literatūros vakaras Apreiškimo parapijos salėje Brooklyne. Rengia Liet. Katalikių Moterų Kultūros Draugija. Pradžia 4 val. p.p.

Balandžio 15 — New Yorko Operetės choro metinis koncertas Lietuvių Piliiečių klubo salėje Maspeth. Pradžia 7 val. vak.

Numatomus parengimus pranešti LB New Yorko apygardos švietimo ir kultūros vadovui Kęstučiui Mikului, 71 Farmers Ave., Plainview, N. Y. 11803; tel. 516 WE 5-0896.

FILATELISTAI!

Siunčiamas Lietuvos pašto ženklus Jūsų pasirinkimui. Rašyti: Baltic Stamps, P. O. Box 127, Toronto, 19, Ont., Canada.

Raiteliai Maironio mokyklos kalėdinėje programoje.

Nuotr. R. Kisieliaus